

IZVJEŠTAJ O RADU za 2019. godinu

Cetinje, januar 2020.

SADRŽAJ

POSEBNI PROGRAMI I PROJEKTI.....	4
REDOVNA DJELATNOST	
Nabavka građe.....	8
Korišćenje fondova.....	10
Smještaj građe.....	12
ISSN agencija.....	13
Zaštita bibliotečkog materijala.....	14
Stručna obrada bibliotečkog materijala.....	14
CIP.....	17
Odjeljenja nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige.....	18
Nacionalna bibliografija.....	21
RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI	
Virtuelna biblioteka Crne Gore.....	25
Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju.....	29
Matična služba.....	29
MEĐUNARODNA SARADNJA.....	30
PROMOVISANJE KULTURNE BAŠTINE.....	34
PRISUTNOST U MEDIJIMA.....	37
ZAJEDNIČKI I OPŠTI POSLOVI.....	38
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2019. GODINU.....	45

PODACI O NACIONALNOJ BIBLIOTECI CRNE GORE „ĐURĐE CRNOJEVIĆ”

Naziv ustanove	Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević”
Lokacije	Cetinje - Zgrada bivšeg Italijanskog poslanstva Cetinje - Zgrada bivšeg Francuskog poslanstva
Adresa	Bulevar crnogorskih junaka, 163 Cetinje Njegoševa br.101, Cetinje
PIB/matični broj	02010470
Tel/fax	040 231 143; 040 231 020; 040 234 236 – Bulevar c. j. 040 232 133 – Njegoševa
Radno vrijeme	9-17 h; čitaonice radnim danima 7-17 h i subotom: 7-14 h
Broj žiro računa	Prva banka 535-11579-68
Direktor	Bogić Rakočević, mail bogic.rakocevic@nb-cg.me
Zakonski okvir	Zakon o kulturi Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 49/2008" Zakon o bibliotečkoj djelatnosti Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 49/2010" Zakon o izdavačkoj djelatnosti Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 30/2012". Zakon o primjeni propisa kojima se uređuju prava intelektualne svojine, Crne Gore, 2005, Zakon o zaštiti kulturnih dobara Crne Gore, 2010.
Organi upravljanja i stručni organi	<ul style="list-style-type: none"> • Savjet: predsjednik – Dragan Bogojević; članovi: Vesna Kilibarda, Boban Batričević, Marijan Miljić i Đurđa Martinović • Stručno vijeće: Bogić Rakočević, Dragica Lompar, Natalija Bokan, Vjenceslava Ševaljević, Slavica Glendža, Irena Đurković, Radmila Drašković, Milorad Milović

POSEBNI PROJEKTI

Strategija razvoja NBCG od 2016. do 2020. godine

Nastavljena je izrada dokumenta „Strategija razvoja NBCG do 2020. godine.“ U tom dokumentu je, osim tradicionalnih ciljeva, kao što su prikupljanje i čuvanje pisane i elektronske građe i omogućavanje njihove dostupnosti i brige o njihovoj zaštiti, akcenat stavljen i na poboljšanje i povećanje obima usluga, uz digitalne tehnologije i internet, kao i na modernizaciju ukupnog poslovanja Nacionalne biblioteke i razvoj bibliotekarstva u Crnoj Gori.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Krajem avgusta donijet je Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji JU NBCG „Đurđe Crnojević“, broj 02-2338 od 22. 08. 2019. godine. Ovim Pravilnikom se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija poslova i utvrđuju radna mjesta za poslove koji se obavljaju u okviru djelokruga rada JU Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, kao i uslovi za obavljanje poslova u odnosu na stručnu spremu, radno iskustvo i posebna znanja i sposobnosti, broj potrebnih izvršilaca, opis poslova, kao i druga pitanja vezana za zasnivanje radnog odnosa, organizovanje i izvršavanje procesa rada u Biblioteci.

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Nacionalne biblioteke sistematizovano je 63 radna mjesta sa 91 izvršiocem.

Revizija knjiga – I i II signatura

Revizija knjiga u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore počela je 1. aprila 2019. godine. Od tada, do kraja 2019. godine završena je revizija knjiga I i II signature.

U I signaturi postoje 43 signaturne knjige u kojima se nalaze podaci za monografske publikacije na ukupno 237.271 signaturnih brojeva, odnosno 252.970 fizičkih jedinica. Ovim signaturnim knjigama je dodato, i iz elektronskog kataloga odštampano, još 9 signaturnih knjiga za publikacije koje je Biblioteka nabavila u periodu od decembra 2004. godine do maja 2019.

U II signaturi postoje 33 signaturne knjige sa ukupno 184.489 signaturnih brojeva, odnosno 193.873 primjeraka. Pripremljene su još 4 nove signaturne knjige iz elektronskog kataloga.

Nakon revizije utvrđeno je da u Biblioteka (u I i II signaturi) treba da posjeduje 446.843 knjiga i to u I signaturi 252.970 i u II signaturi 193.873. Utvrđeno je da nedostaje 4.038 knjiga (u I signaturi 1.822 knjiga, a u II signaturi 2.216 knjiga). Na revers su zadužene 1.762 knjige (1.038 – I signatura i 724 knjige – II signatura), dok su presignirane 3.102 knjige (I signatura – 1.711 i II signatura – 1.391). U prethodnoj reviziji rashodovano je 475 knjiga. Za popravku su izdvojene 1.184 knjige. Takođe, tokom revizije je pronađena 831 knjiga koja je bila pogrešno uložena ili koja je imala pogrešan inventarni broj.

Izdavačka djelatnost

Tokom 2019. godine završeni su sljedeći rukopisi tekuće nacionalne bibliografije u elektronskom izdanju:

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1999*, obima 1350 bibliografskih jedinica,
- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2016*, obima 2.164 bibliografske jedinice,
- *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2018*, obima 5461 bibliografska jedinica

Takođe, objavljen je i „Bibliografski vjesnik“ , br. 1-2-3 za 2018. godinu kao i sljedeća izdanja:

- Božo Bulatović, „Ubojtak“, roman
- Ćamil Sijarić, „Bihorci“, roman, edicija „Mostovi“, u suizdanju sa Centrom za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore
- Itana Ćupić, Nada Pajkanović, Petar II Petrović Njegoš in Wien der weg zum druck des bergkranzes
- Zbornik radova, Prva međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzeologa (Libraries, archives and museums conference, LAM, Montenegro, 2018.)
- Zbornik radova, druga Međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzeologa (Libraries, archives and museums conference, LAM, Montenegro, 2019.)
- Jelena Panajeva, „Cvijeće mojih nadanja“, pjesme
- Borislav Jovanović, „Gradačka autobiografija“, roman
- Pavle Mijović, „Davne i pradavne kulture Crne Gore“, reprint izdanje, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu Ministarstva kulture Crne Gore
- Jovanka Vukanović, „Prolaznici“, pjesme
- Izabrana djela Danila Kiša u 8 knjiga: Rani jadi, Psalam 44, Grobnica za Borisa Davidovića, Lauta i ožiljci, Peščanik, Mansarda, Enciklopedija mrtvih, Bašta pepeo (suizdanje s „Novom knjigom“ iz Podgorice)
- Edicija „Nova luča“, II kolo: Miodrag Vuković, „Sam među Ircima“, Ćedo Vulević, „Makarie ot Černie Gori“, Husein Bašić, „Crnoturci“, Božo Koprivica „Luđak je vječno dijete“, Slobodan Blagojević, „Posvemašnja narav“, Ljubeta Labović, „Vavilonske riječi“, Radmila Vojvodić, „Montenegrini“, Aleksandar Bečanović, „Preludiji i fuge“, Pavle Goranović, „Poezija“, Dragana Tripković, „Stihovi od pijeska“ (suizdanje NBCG, Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva iz Podgorice i Fakulteta za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja)
- Edicija „Nova luča“, III kolo, zastupljeni su autori: Dragan Nikolić, Velimir Milošević, Veljko Radović, Ibrahim Hadžić, Biljana Jovanović, Vojo Šindolić, Refik Ličina, Basri Čaprići, Žarko Laušević, Vojislav Pejović (suizdanje Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva iz podgorice i Fakulteta za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja)
- Testament Đurđa Crnojevića, reprint izdanje, dvojezično izdanje, crnogorski i engleski jezik
- Građa za crnogorski bibliografski leksikon, Tom I, crnogorsko primorje

- Tri izdanja starih i rijetkih knjiga iz Fonda JU Narodne biblioteke „Njegoš“ iz Nikšića: „Meomori sa Balkana 1858 – 1878“ Martina Đurđevića, Sarajevo 1910.); „Do bitke na Grahovcu po pričanju harambaše Stojana Kovačevića i po drugim izvorima“ Rista T. Prorokovića Nevesinjca i „Porijeklo Zimonjića porodice i pop Bogdan Zimonjić, vojvoda gatački“ Jova Nakićenovića, zajednička reprint izdanja Narodne biblioteke „Njegoš“ iz Nikšića i Nacionalne biblioteke Crne Gore u okviru *Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu.*

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu

NBCG je za sredstva iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu aplicirala s nizom projekata od kojih su odobreni:

1. Upotreba programske opreme COBISS3 – inicijalno formiranje zapisa u normativnoj bazi CONOR
2. Testament Đurđa Crnojevića, reprint izdanje (dvojezično izdanje, crnogorski i engleski jezik)
3. Nastavak sprovođenja konzervatorskih mjera na Zbirci stare i rijetke knjige
4. Objavljivanje publikacije „Građa za crnogorski bibliografski leksikon“, tom I, crnogorsko primorje
5. Reprint izdanja djela iz legata akademika Pavla Mijovića
6. Digitalizacija višetomne publikacije Monumenta Montenegrina
7. Sprovođenje preventivnih mjera na zaštiti legata Pera Šoća, II faza
8. Prezentacija COBISS-a školsim i ostalim bibliotekama budućim članicama
9. Druga Međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzeologa (Libraries, archives and museums conference, LAM, Montenegro, 2019.)

Digitalna biblioteka Crne Gore

U okviru projekta Digitalne biblioteke Crne Gore urađen je novi sajt NBCG i uspješno realizovane tri faze izrade Digitalne biblioteke Crne Gore, aplikacija NBCG za android operativne sisteme i započet rad na izradi Web arhiva NBCG

Sjednice Savjeta i Stručnog vijeća

Savjet Biblioteke je održao 4 sjednice, u prostorijama Biblioteke, i jednu elektronsku sjednicu, a u održano je i 7 sjednica Stručnog vijeća, na kojima su razmatrana najvažnija pitanja iz poslovanja Biblioteke. Sa svih sjednica su sačinjeni zapisnici, napravljene odluke i zaključci.

Protokoli o saradnji

U NBCG tokom 2019. potpisan je niz sporazuma o saradnji sa značajnim crnogorskim institucijama i asocijacijama u cilju koordinacije programskih aktivnosti i realizacije zajedničkih projekata. Među potpisanim sporazumima je i Sporazum o saradnji NBCG sa Organizacije za ostvarivanje reprografskih prava Crne Gore, koji su potpisali Albert Junčaj, direktor Organizacije i Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević”.

Sporazum o saradnji predviđa realizaciju aktivnosti koje se odnose na zaštitu autorskog prava autora pisanih djela iz Crne Gore i inostranstva. Isti će unaprijediti dobre odnose dvije institucije i postaviti osnov za dalje unapređenje saradnje.

Potpisan je, u Budimpešti, krajem februara 2019, i Memorandum o saradnji između Nacionalne biblioteke Crne Gore i Nacionalne biblioteke Mađarske u cilju unapređivanja kulturnih odnosa i uspostavljanja novih oblika direktne saradnje u oblasti bibliotekarstva i srodnih oblasti.

Memorandumom je, pored ostalog, predviđeno da biblioteke sprovode međubibliotečku pozajmicu, podstiču razmjenu bibliotečkih stručnjaka, promovišu saradnju u oblasti bibliotekarstva, bibliografija, informacija, zbirki rukopisa.

Direktor NBCG:
Bogić Rakočević

REDOVNA DJELATNOST

NABAVKA

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je u 2019. godini, kroz sve vidove nabavke, obogatila svoje fondove sa preko 4. 000 naslova, od čega su: 3.467 naslova knjiga, 261 naslov serijskih publikacija (u 4.548 brojeva), 299 jedinica neknjižne građe (47 CD, 33 CDR-a, 179 razglednica, 35 geografska karta, 5 filmova).

Obavezni primjerak

Putem obaveznog primjerka 2019. god. od crnogorskih izdavača nabavljeno je 1287 naslova, tj. 5940 primjeraka monografskih publikacija. Nacionalna biblioteka obavezne primjerke raspoređuje tako što: jedan primjerak čuva kao kulturno dobro, jedan primjerak daje na korišćenje u prostorijama biblioteke; jedan primjerak prosljeđuje Univerzitetnoj biblioteci; dva primjerka koristi za razmjenu, vodeći računa o prioritetima biblioteke, tako da je tokom 2019. godine za razmjenu i viškove prosljeđeno 1223 naslova ili 2473 primjerka publikacija. Nepoštovanje Zakona o izdavaštvu od strane izdavača, po kojem su izdavači dužni da Nacionalnoj biblioteci dostave po pet primjeraka svih objavljenih publikacija, je problem koji je stalno prisutan i koji onemogućava pravovremeno kompletiranje fondova.

Tabela 1 - Priliv građe usmjeren na fondove

Monografske publikacije, usmjerene u osnovni fond	1610 naslova
Monografske publikacije, usmjerene u muzejski fond Montenegrina	1560 naslova
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - časopisi	79 naslova 395 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - novine	77 naslova 386 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - dnevne novine	4 naslova 1375 broja
Monografske publikacije usmjerene u Univerzitetnu biblioteku	1061 naslova
Serijske publikacije, usmjerene u Univerzitetnu biblioteku - časopisi	23 naslova 96 broja
Serijske publikacije, usmjerene u Univerzitetnu biblioteku - novine	11 naslova 66 brojeva

Tabela 2 - Dobijeno reklamacijom

Monografske publikacije	354 naslova	852 primjeraka
Časopisi	21 naslova	73 broja
Novine	15 naslova	94 brojeva

Nabavka putem poklona

U 2019. godini bilo je 68 individualnih darodavaca, dok je kolektivnih darodavaca bilo 42. Ovim putem nabavljen je 731 naslov knjiga (1019 primjeraka). Među poklonima se nalazi 45 tomova kapitalne edicije „Filozofija Rusije XX vijeka“, koju je Nacionalnoj biblioteci Crne Gore poklonio ruski filozof Petar Georgijevič Ščedrovicki, kao i poklon od Cetinjanin Suada Dada Salagića, koji je poklonio 22 kataloga likovnih i drugih izložbi, kao i 11 naslova periodičnih publikacija.

Tabela 3 – Nabavka putem poklona

Monografske publikacije	731 naslova (1019 primjerka)
Serijske publikacije	11 naslova

Međunarodna razmjena

Saradnja NBCG „Đurđe Crnojević“ sa bibliotekama – partnerima u inostranstvu zasniva se na razmjeni crnogorskih knjiga i časopisa za knjige i časopise na stranim jezicima. NBCG „Đurđe Crnojević“ razmjenjuje publikacije sa oko 50 biblioteka u regionu i svijetu. Biblioteka ima standardno kvalitetnu razmjenu sa američkim, ruskim i evropskim bibliotekama, kao i sa bibliotekama iz bivše Jugoslavije koja se redovno odvijala i u protekloj godini.

Tabela 4 – Međunarodna razmjena

Primljeno		Poslato	
monografskih publ.	475	monografskih publ.	666
serijskih publ.	453 primjerka	serijskih publ.	421 primjeraka

NBCG je na osnovu *Sporazuma o saradnji*, izvršila međunarodnu razmjenu sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske iz Novog Sada. Ovim putem Nacionalna biblioteka Crne Gore je od pomenutih biblioteka nabavila 834 knjige i 1.912 brojeva serijskih publikacija a poslala je 388 knjiga i 1250 primjeraka serijskih publikacija.

Tabela 5 – Razmjena sa NBS i BMS

	Primljeno		Poslato	
	NBS	Matica srpska	NBS	Matica srpska
monografske	366	468	197	191
serijske	24 naslova (1252 primjerka)	30 naslova (509 primjeraka)	79 naslova (660 primjeraka)	67 naslov (590 primjeraka)
CD	7			

Za sve publikacije koje su stigle u Biblioteku rađeno je evidentiranje, tehnička obrada, štosovanje, signiranje i izrada pratećih kartona. Podaci o stanju fonda za časopise koji su dobijeni razmjenom su unešeni u elektronski katalog.

Novitet u transportu međunarodne razmjene, je upotreba M vreća, što je znatno smanjilo poštanske troškove.

Kupovina

U 2019. godini, na osnovu odluke Komisije za otkup bibliotečke građe, kupljeno je 140 naslova u 160 primjeraka. Praksa prethodnih godina je bila obilaženje izdavača na Sajmovima knjiga i kupovina deziderata, što je posljednje dvije godine obustavljeno.

Korišćenje fondova

Informacije o fondu Biblioteke korisnicima su dostupne preko elektronskog i listnog kataloga. Tokom 2019. godine broj zaduženih i razduženih publikacija približno je isti. Na korišćenje je zaduženo preko osam hiljada knjiga, 2.740 brojeva časopisa i 2.870 brojeva novina.

Međubibliotečka pozajmica sa bibliotekama u Crnoj Gori se odvija tokom cijele godine. Pozajmica se realizuje uz odgovarajući dopis, a knjige se uredno vraćaju sa pratećim dopisom. U 2019. godini biblioteka je realizovala pozajmicu na osnovu 52 zahtjeva, ukupno 386 publikacija. Sve knjige su uredno vraćene.

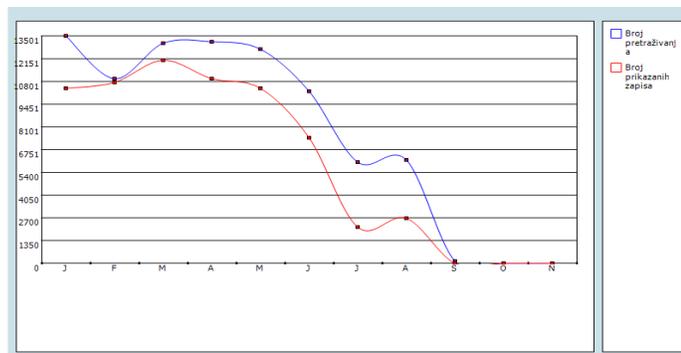
Biblioteka pruža i usluge kopiranja i skeniranje bibliotečke građe u biblioteci. Za ove potrebe urađeno je 9.259 fotokopija.

Tabela 6 – Korišćenje bibliotečke građe

Izdavanje građe na korišćenje	
Knjige	8046 monografskih publikacija
Časopisi	2740
Novine	2870 brojeva
Međubibliotečka pozajmica	
Broj dopisa	50
Broj poslatih knjiga	366
Fotokopiranje na zahtjev korisnika	8926 fotokopija A4 333 fotokopija A3
Fotokopiranje za potrebe biblioteke	2365 fotokopija A4 99 fotokopija A3

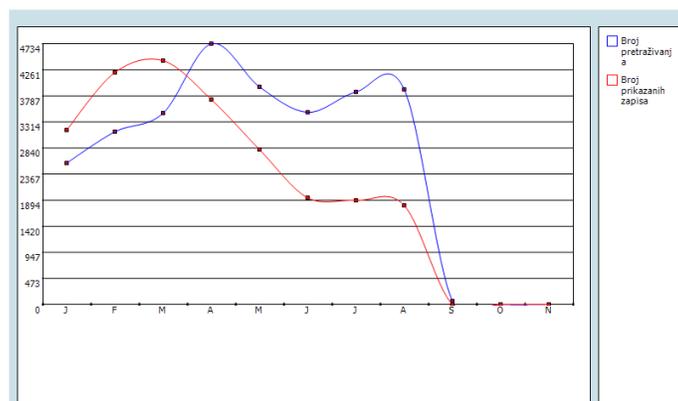
Pretraživanje elektronskog kataloga

Zajednički katalog crnogorskih biblioteka COBIB.CG na adresi: <http://vbcg.vbcg.me> je pretraživan **86.046 puta**.

Mjesec Godina	Broj pretraživanja	Broj prikazanih zapisa
Januar 2019	13.501	10.411
Februar 2019	11.002	10.764
Mart 2019	13.081	12.067
April 2019	13.160	10.965
Maj 2019	12.716	10.418
Jun 2019	10.242	7.476
Jul 2019	6.047	2.187
Avgust 2019	6.156	2.697
Septembar 2019	141	16
Oktobar 2019	0	0
Novembar 2019	0	0
Ukupno	86.046	67.001

COBISS/OPAC statistika korišćenja za CNBCT - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ Cetinje pretraživano 29.244 puta.

Mjesec Godina	Broj pretraživanja	Broj prikazanih zapisa
Januar 2019	2.567	3.181
Februar 2019	3.145	4.226
Mart 2019	3.486	4.439
April 2019	4.734	3.721
Maj 2019	3.960	2.816
Jun 2019	3.504	1.952
Jul 2019	3.866	1.895

Avgust 2019	3.907	1.805
Septembar 2019	75	6
Oktober 2019	0	0
Novembar 2019	0	0
Ukupno	29.244	24.041

COBISS/OPAC statistika korišćenja za bazu podataka o bibliotekama COLIB.CG – pretraživana 11.558 puta.

Međunarodna pozajmica

NBCG za potrebe svojih korisnika obavlja međunarodnu pozajmicu kojom je omogućeno da se traženi skenirani materijal dobije elektronskom poštom. Biblioteci stižu zahtjevi za pozajmicom putem dopisa i mail-ova. U 2019. godini pozajmica je ostvarena na osnovu 27 dopisa.

Smještaj

U centralni depo uložena je nova bibliotečka građa: 2559 monografskih publikacija i 52 naslova serijskih publikacija.

Nakon dužeg vremena, ove godine urađeni su graničnici za potrebe V signature. Ovdje se radi većinom o publikacijama do 50 strana, koje ne mogu stojati uspravno, a da se ne krive. Graničnici su bili potrebni za 115 polica, od kojih svaka ima po 7 redova. Iz toga razloga urađeno je 805 graničnika.

U depou nijesu ispoštovani uslovi potrebni za smještaj bibliotečke građe u vezi temperature i vlažnosti vazduha. Sem toga, u magacinu je evidentan i problem kada su velike padavine, voda koja ulazi u depo ugrožava fond na svim spratovima.

Čitaonica

Biblioteka 23. aprila obilježava Međunarodni dan knjige i autorskih prava. Zainteresovani posjetioci tog dana mogu se besplatno učlaniti. Tom prilikom besplatnu članarinu dobilo je 21 korisnik. Ukupan broj korisnika koji su učlanjeni u biblioteku za 2019. godinu je 72.

Tabela 9 – Članarina u čitaonici

Godišnja poklon članarina (Svjetski dan knjige)	21
Godišnja članarina (10 eura)	14
Mjesečna članarina (3 eura)	24
Trodnevna članarina (1 euro)	13

Za potrebe Televizije Crne Gore pripremljena je literatura (crnogorski roman) Milovan Đilas (30 publikacija), Mirko Kovač (25 publikacija) i „Glas crnogorca“ (2 sveske).

„Njegoševa soba“ je oformljena kao izložbeni prostor, služi i kao čitaonica za naučne radnike. U 2019. đaci iz nekoliko Osnovnih škola Crne Gore posjetili su „Njegoševu sobu“.

Prijem knjige i periodike

Dvije knjižničarke koje rade na tehničkoj obradi i signiranju monografskih publikacija preuzele su sa COBISS Net-a 3.613 zapisa. Knjižničarka koja radi na serijskim publikacijama – osnovni fond, odsutna je duži period. Na zaostacima su radile pripravnica i bibliotekarka. S obzirom da nije određena stalna zamjena zaostaci na ovom referatu postoje i dalje.

Nacionalni ISSN centar

Ove godine je održan prvi regionalni sastanak nacionalnih ISSN centara u Mariboru, 21.-25. oktobar, na kojem je prisustvovala predstavnica Nacionalne biblioteke „Đurđe Crnojević“, bibliotekarka Vesna Vučković.

Regionalni sastanak nacionalnih ISSN centara organizovao je Međunarodni ISSN centar (Pariz) u saradnji sa IZUM-om, sa ciljem da okupi predstavnike iz Centralne Evrope i zemalja Balkana, da bi na trodnevnom sastanku raspravljali o zajedničkim problemima i pitanjima vezanim za metapodatke, novi ISSN Portal, njegove unaprijeđene mogućnosti pretrage, i da bi predstavili rad svojih centara, uspjehe i probleme.

Ovo je prvi regionalni sastanak za zemlje Centralne Evrope i Balkana, kojem su prisustvovali stručnjaci iz Međunarodnog ISSN centra u Parizu, IZUM-a u Mariboru, i bibliotekari zaposleni u nacionalnim ISSN centrima Slovenije, Mađarske, Albanije, Ukraine, Latvije, Bugarske, Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore (ukupno 17 učesnika, od kojih su 4 stručnjaka iz ISSN IC).

ISSN i ključni naslov i dalje su jedan od najtraženijih identifikatora serijskih publikacija i integrativnih izvora, jer služe kao dokaz autentičnosti i kao takav neizmjenno je koristan brojnim i raznovrsnim profilima korisnika (bibliotekama, izdavačima, naučnicima, servisima za indeksiranje, bazama podataka, pretplatničkim agencijama, dobavljačima, itd.).

ISSN zapisi se i dalje rade u Virtua softveru, u data format MARC 21. Izdavačima je data mogućnost popunjavanja upitnika koji se nalazi na web strani biblioteke (<https://nb-cg.me/usluge/za-izdavace/>). Istovremeno dobiju bar kod takođe besplatno, što je međunarodna praksa i preporuka.

Dodjela ISSN brojeva

ISSN centar je u 2019. dobio novi set od 50 brojeva u rasponu (od 2704-4904 do 2704-5390). Svi naslovi naše digitalizovane stare periodike dobili su ISSN za štampanu i online verziju.

U novembru 2019. godine izvršena je revizija postojećih ISSN zapisa (1000) iz tri razloga:

- da bi se evidentirali ugašeni naslovi
- da bi se ažurirale Web adrese elektronskih časopisa
- da bi se kod za jezik (SRP), zamijenio novim kodom za crnogorski jezik (CNR)

Po obavljenoj reviziji stanje je sljedeće: 542 časopisa (261 ugašen), 296 novina (211 ugašeno). Registrovana su kao online 154 naslova, od toga 43 su prekinula izlaženje, tako da je

trenutno aktivno 111 online časopisa sa ISSN-om. Sada u bazi postoji 259 naslova na crnogorskom jeziku sa kodom CNR.

Nakon obavljene revizije može se zaključiti da je broj naslova tekuće periodike u CG sa ISSN-om: 281 časopis (54 online) i 85 novina.

ZAŠTITA BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Konzervatorska radionica

U okviru *Programa zaštite i čuvanja kulturnih dobara za 2019. god.* nastavljene su aktivnosti konzervatorskih mjera na Zbirci stare i rijetke knjige. Izabrane su 3 publikacije iz ove zbirke, koje su u lošem stanju očuvanosti i koje čine reprezentativne primjerke.

Sprovođenje preventivnih mjera na zaštiti legata dr Pera Šoća II faza, koja obuhvata tehničku i fizičku zaštitu bibliotečke građe, po pravilima očuvanja, smještaja, održavanja, izlaganja, ambijentalnih uslova, opreme i korišćenja.

Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica je radila na povezivanju dnevnih novina u tvrdi povez, kao i svih crnogorskih novina za zbirku *Montenegrina* i Osnovni fond. Sem redovnog posla, za vrijeme rada na reorganizaciji Osnovnog fonda novina, koji nije bio planiran ove godine, knjigoveznica je imala povećan obim posla.

Tabela 10 – Knjigovezačka radionica

Tvrđi povez za zbirku “ <i>Montenegrina</i> ”	158
Tvrđi povez za osnovni fond	770
Popravka knjiga	13
Pokretne korice za osnovni fond	219
Pokretne korice za zbirku “ <i>Montenegrina</i> ”	30
Izrada kutija	69 +2 sa poklopcem
Pokretne korice za reorganizaciju o. f. novina	2901

STRUČNA OBRADA BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Planom za 2019. godinu nije bila predviđena revizija monografskih publikacija Osnovnog fonda, tako da je došlo do izvjesnih promjena u realizacije planiranih poslova. Sa revizijom se počelo od aprila mjeseca, pa su se gotovo svi bibliotekari iz Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečkog materijala (osim bibliotekara redaktora koji rade na izradi CIP zapisa, kao i oni čije zdravstveno stanje to nije dozvoljavalo) uključivali na ovim poslovima. Svakog mjeseca bi se smjenjivale grupe, dok su dva bibliotekara redaktora (kao članovi komisije Dragan Mirković i Boris Kaluđerović) svo vrijeme koordinirali na ovim poslovima – devet mjeseci, a po potrebi obavljali i neodložne poslove).

Pored tekućih poslova, tri bibliotekara bila su uključena na reviziji – dva mjeseca; dva bibliotekara – tri mjeseca; jedan bibliotekar - jedan mjesec i jedan bibliotekar mjesec i po.

Takođe, u aprilu se počelo i sa reorganizacijom fonda novina. Na tim poslovima, kao član komisije, radio je rukovodilac Odjeljenja, uz manje prekide, oko sedam mjeseci.

Obrada i redakcija monografskih publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala, radilo se na kreiranju zapisa za monografske publikacije dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom. Za skoro sve publikacije koje su dobijene putem obaveznog primjerka već je bio odrađen CIP zapis, pa su se one redigovale.

Za publikacije dobijene poklonom, razmjenom i kupovinom, kreirani su zapisi za elektronski katalog (riječ je o publikacijama koje su pretežno na stranim jezicima). Monografske publikacije pristigle putem poklona, prethodno su provjeravane u elektronskom i lisnom katalogu, pa shodno tome, upućivane na obradu. Zapisi su redigovani, s obzirom da su publikacije bile vrlo zahtjevne za katalošku obradu, a bibliotekari bez dovoljno iskustva. Bibliotekar redaktor je bio u stalnoj komunikaciji sa bibliotekarima koji rade katalogizaciju, ukazivao im na propuste, i na taj način ih dodatno edukovao.

Tabela 11 - Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu

Vrste poslova	Mon. publikacije	Fotografije	Razglednice	Atlasi	Štampane muzikalije	Ukupno
Kataloška obrada	1050	98	1661	1	236	3046
Stručna klasifikacija	1050	98	1661	1	236	3046
Predmetna klasifikacija	1010	98	1661	1	236	3006
Preuzimanje zapisa	316				2	318
Ukupno	3364					

Tabela 12 - Redakcija bibliotečke građe u elektronskom katalogu

Redigovanje zapisa:	Monografske publikacije	Štampane muzikalije	Ukupno
Kataloške obrade	2335	2	2337
UDK indeksa	2335	2	2337
Predmetnih odrednica	2232	2	2234
Ukupno redigovano	2.337		

Obrada serijskih publikacija

Bibliotekar - redaktor je radio na kreiranju zapisa za serijske publikacije. Obradeno je 92 naslova, od toga 51 stari naslov i 39 novih. Za sve obrađene naslove unešeni su podaci o stanju fonda, ukupno 2339 godišta, tj. 2339 polja 996/997. Na unošenju podataka o stanju fonda uz bibliotekara redaktora (unio 1425 polja), radio je i jedan knjižničar (unio 914 polja).

Koordinirao je rad dva knjižničara koji rade na unosu fonda, kao i sa bibliotekarom-redaktorom koji radi na dodjeli ISSN-a. U CORES bazu unešeno je 15 novih zapisa sa 20 urednika. Pri obradi starih naslova i naslova pristiglih razmjenom, bibliotekarka je izabrala radove koji se odnose na Crnu Goru i obradila ih, ukupno 50 članaka.

Sa novim podacima (promjena urednika, podnaslova, zaključeno izlaženje...) ažurirano je 107 zapisa. Pored navedenih poslova bibliotekar - redaktor je radio na izradi CIP zapisa za serijske publikacije (20 CIP-ova), a po potrebi se uključivao i na izradi CIP zapisa za monografske publikacije (90 CIP-ova). Radila je sa pripravnicom i sa korisnicima. Održala je predavanje studentima Filozofskog fakulteta iz Nikšića, u sklopu organizovane posjete Biblioteci.

Tabela - Obrada, redakcija serijskih publikacija u elektronskom katalogu

Serijske publikacije	51 već unijeti naslov	Ukupno unešeno 2.339 godišta
	39 novih naslova	

Zbirka muzikalija i fonodokumenata i audiovizuelne građe

Bibliotekar - redaktor je radio na unosu zapisa u elektronski katalog za notni materijal (236 zapisa) kao i na preuzimanju zapisa putem COBISS.NET-a. (2 zapisa). Unešeno je 258 lokacijskih podataka. Preuzeti zapisi su i redigovani.

Postojeće signatire su ručno unošene, dok su se inventarni brojevi automatski dodjeljivali. Stare signaturne naljepnice su zamijenjene novim. Štampane su i naljepnice na termalnom štampaču.

Urađena su četiri CIP - zapisa za štampane muzikalije i dodijeljen je ISMN.

Pružane su informacije korisnicima, a za potrebe izložbe koju je organizovao Muzej Crne Gore, na pozajmicu su date gramofonske ploče, tačnije samo omoti.

Od septembra mjeseca, krenulo se sa realizacijom ugovora postignutim između Nacionale biblioteke i Crnogorske kinoteke, koja je nosilac projekta: Nabavka opreme za digitalizaciju i restauraciju zvuka. Radilo se na selekciji gramofonskih ploča (LP i Singl) iz Zbirke muzikalija i fonodokumenata i audiovizuelne građe koje su digitalizovane u prostorijama Crnogorske kinoteke. Selektovana građa je popisivana, spakovana i slata na digitalizaciju, a po odrađenom poslu, vraćene gramofonske ploče bi bile savnjene sa spiskom i provjeravano je da li je svaka ploča smještena u adekvatnom, odnosno svom omotu. Na ovim poslovima radio je bibliotekar redaktor Dragan Mirković u saradnji sa rukovodiocem Odjeljenja Natalijom Bokan.

U okviru *Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu*, prijavljen je projekat pod nazivom: Nabavka namjenskih ormara za zbirku muzikalija, fonodokumenata i audiovizuelne građe. Projektom je predviđeno tehničko opremanje zbirke i nabavka dva namjenska ormara za CD i DVD.

Bibliotekar redaktor ove Zbirke, u periodu april/decembar, bio je član Komisije za reviziju monografskih publikacija Osnovnog fonda.

Kartografsko - geografska zbirka

Bibliotekar redaktor u Kartografsko - geografskoj zbirci je radio na kreiranju zapisa u elektronski katalog za razglednice Hrvatske (1549 zapisa); za razglednice Crne Gore (54 zapisa) za dopisnice (8 zapisa); za karte Crne Gore (1) i za 1 atlas. Sva građa je signirana, odnosno uneseni su lokacijski podaci (2044). Prilikom obrade razglednica Hrvatske, odvojeni su multiplikati, ukupno 307 jedinica (31 crno-bijela i 276 u boji).

Tokom ove godine, osam korisnika je usluženo sa 10 geografskih karata, 29 razglednica 58 dopisnica i jednim atlasom. Bile su tri organizovane posjete Zbirci: učesnici II Međunarodne konferencije BAM 2019; Posjeta studenata Sveučilišta u Zadru, i posjeta arhivskih radnika Hrvatske.

Odrađeno 6 reklamacija obaveznog primjerka, a dvadeset darodavaca poklonilo je ovoj zbirci: 174 razglednice, 31 kartu i 1 atlas.

Iz fonda multiplikata poslani su pokloni: Univerzitetnoj biblioteci „Sv. Kliment Ohridski“, Bitolj (116); Gradskoj biblioteci „Braća Miladinovci“, Skoplje (29 razglednica i 5 karata Crne Gore) i Biblioteci „Vlada Aksentijević“, Obrenovac (1 razglednica).

U cilju popularizacije i prezentacije ove zbirke (tačnije čestitki), a u okviru *Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2020. godinu*, prijavljen je projekat na temu: *Genealogija građanskog sjećanja: stare čestitke kao dio kulturnog nasljeđa Crne Gore*.

Zbirka rukopisa i dokumenata

Bibliotekar – redaktor ove Zbirke radio je i na kreiranju zapisa za 98 fotografija kao i signiranju i inventarisanju. Ovaj zahtjevan posao iziskivao je izučavanje obimne literature, kao i konsultacije sa stručnjacima za fotografske tehnike i istoriju Cetinja, kako bi vrijeme nastanka fotografija bilo najpribližnije datirano, prepoznati likovi sa fotografija, identifikovani fotografi koji su ih izradili ... i sl. Fotografije su poklon Svetislava Pula Vujovića.

Bibliotekar redaktor ove Zbirke, u periodu april/decembar, bio je član Komisije za reviziju monografskih publikacija Osnovnog fonda.

Likovno-grafička zbirka i Zbirka neknjižne građe i dokumentacionog materijala

I pored toga što je Likovno-grafička zbirka objedinjena i dobila trajan smještaj, i stekli se uslovi za unos zapisa u elektronski katalog, do toga nije došlo. Razlog su kadrovski problemi. Na ovim poslovima potrebno je angažovati jednog iskusnog bibliotekara redaktora sa licencom za neknjižnu građu.

Kada je u pitanju Zbirka neknjižne građe i dokumentacionog materijala, takođe su prisutni kadrovski problemi, a osim toga nije završeno objedinjavanje građe kao ni izrada namjenskog plakara.

Tokom godine, jedan knjižničar je radio na evidentiranju i raspoređivanju pristigle građe.

CIP zapis monografskih publikacija

Na poslovima izrade CIP zapisa, dodjelu ISBN brojeva, i dodjeli bar koda, radila su dva bibliotekara - redaktora. Broj urađenih CIP zapisa u ovoj godini je 1219. Zbog obimnosti i složenosti poslova, na izradi CIP zapisa, povremeno su se uključivali i ostali bibliotekari - redaktori iz Odjeljenja. U ISBN bazu u 2019. godini uključeno je 90 izdavača.

Izrađeni su i poslani podaci za crnogorske izdavače za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2019. godinu.

Izrađena je nova ISBN aplikacija za unos podataka o izdavačima, s obzirom da smo obaviješteni od strane IZUM-a da će doći do gašenja postojeće, zastarjele aplikacije.

Takođe je poslat i godišnji izvještaj ISBN Agenciji o broju uključenih izdavača po grupama (ISBN Progress report maj 2018/maj 2019. for National ISBN Agency of Montenegro).

Radilo se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP-a, slali su se podaci računovodstvu o naplati usluga, praćenje uplata i sl.

Tabela - CIP zapisi

Vrste poslova	Monograf publ.	Ser. publ.	Muzički CD	CDR	On line publ.	Štampane muzikalije
Izrada CIP zapisa	1.146	20	6	5	68	4
Ukupno CIP zapisa	1249					

Tabela - ISBN, ISMN

Uključivanje izdavača u ISBN bazu	90
Dodjela ISBN-a	1219
Izrada bar coda	1151
Dodjela ISMN-a	4

Ostali poslovi

- Ispisivanje kontrolnih listića, štampanje naljepnica na termalnom štampaču, automatsko inventarisanje i signiranje;
- Provjera poklona u elektronskom i lisnom katalogu;
- Izrada statističkih podataka za MONSTAT (monografske publikacije).

ODJELJENJE NACIONALNOG FONDA, LEGATA I STARE I RIJETKE KNJIGE

Program rada Odjeljenja nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige za 2019. god. je realizovan. Najznačajniji realizovani djelovi Programa su: obrada sa redakcijom monografskih publikacija fonda „Montenegrina“ za elektronski katalog; kompletiranje monografskih i periodičnih publikacija fonda „Montenegrina“, kupovinom i poklonima; kompletiranje monografskih publikacija fonda „Montenegrina“ iz Osnovnog fonda NBCG povlačenjem ranije evidentiranih publikacija (V sign.); obrada sa redakcijom serijskih publikacija - stara crnogorska periodika - novine za elektronski katalog; tekući poslovi na preuzimanju periodičnih publikacija, njihovo evidentiranje-kartoniranje, adresiranje, tehnička obrada, reklamiranje nekompletnih naslova tekućih časopisa i novina, smještaj (u depoima Odjeljenja nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige, kao i glavnom depou NBCG); digitalizacija naslova stare crnogorske periodike; priprema i snimanje emisije za TVCG1 o fondovima Odjeljenja nacionalnog fond; realizacija emisije o Zbirci stare i rijetke knjige za TVCG1; priprema prostorija na spratu bivšeg Francuskog poslanstva i snimanje igrano-dokumentarnog programa za TVCG1; realizacija intervjua za dnevni list “Pobjedu” o najzačajnijim primjercima fondova Odjeljenja nacionalnog fonda...; učešće svih radnika Odjeljenja u radu na reviziji Osnovnog fonda NBCG; postavljanje 2 adekvatne izložbene vitrine u prostoriji stare knjige (izložene 2 latinske inkunabule); rad za Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva za kulturu Crne Gore za 2020. god.: Projekat “Nabavka adekvatnih vitrine (ormara) za smještaj stare crnogorske periodike (1835-1945); rad na izboru građe iz Odjeljenja nacionalnog fonda, za kandidovanje u Registar

pokretnih kulturnih dobara Crne Gore- kandidovano: 2 inkunabule, 5 postinkunabula, legat dr P. Šoća (u cjelini) i stara crnogorska periodika (u cjelini: 173 naslova novina i časopisa)- dopuna ; sređivanje kompletnog fonda legata dr P. Mijovića- raspoređivanje publikacija po ormarima i kontrola obrađenih primjeraka; popunjavanje Referensne zbirke Odjeljenja...

U Zbirci stare i rijetke knjige se ne obavljaju planirani poslovi, od februara 2014. godine, jer je ovo radno mjesto ostalo upražnjeno, odlaskom bibliotekara-savjetnika u penziju.

U Konzervatorsko-restauratorskoj radionici se obavljaju redovni poslovi na zaštiti publikacija iz Zbirke stare i rijetke knjige (18 starih knj.), prema urađenom Projeku Zavoda za zaštitu spomenika kulture Crne Gore. Takođe, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore za 2019. god. urađeni su: Projekat vezan za preventivnu zaštitu periodičnih publikacija legata dr P. Šoća i Projekat konzervacije- restauracije 3 stare knjige.

Rađeni su organizacioni, administrativni poslovi, u različitim Komisijama (Komisiji za polaganje stručnog bibliotekatskog ispita, Komisiji za praćenje i sprovođenje nacionalnih standarda i stručnih uputstava za obradu bibliotečke građe u Bis-u, Komisiji za otpis bibliotečke građe – jugoslovenska periodika-viškovi...), Stručnom vijeću, pripravnici NBCG su upoznati sa fondovima i radom Odjeljenja... Takođe su radnici Odjeljenja prisustvovali predavanjima, promocijama knjiga, izložbama, Međunarodnoj konferenciji za bibliotekare, arhiviste i muzeologe, Skupštini Udruženja bibliotekara Crne Gore...

Kontinuirano su obavljani i poslovi za potrebe korisnika. Fondovi Odjeljenja su korišteni u čitaonici Francuskog ugla i čitaonici glavne zgrade NBCG.

Rađeni su i Izvještaji i Programi rada Odjeljenja.

Nerealizovani poslovi Odjeljenja su: nijesu prepovezane sve sveske „Glasa Crnogorca“ (4), nije završena konzervacija-restauracija (dodaci na marginama listova brojeva) „Cetinjskog vjesnika“, kao i povezivanje svesaka (6) istog naslova, kao i ostali naslovi stare crnogorske periodike.

Nije raspoređen bibliotekar na obradi Zbirke stare i rijetke knjige.

Pregled ostvarenih rezultata rada u 2019. god.

Popunjavanje fondova	
-Obavezni primjerak	5 nasl.dnevnik novina; 167 nasl. tekućih novina; 151 nasl. časopisa; 1303 knj.
-Pokloni	9 knj.
-Knj. iz Osnovnog fonda za referensnu zbirku Muzejskog odjeljenja	8 knj.
-Razmjena	2 knj.
Monografske publikacije	
- Zbirka „Montenegrina“- kataloška, udk, predmetna obrada - V sign.	47 novih zapisa; 6 preuzetih zapisa
- Legat dr P. Mijovića - kataloška, udk, predmetna obrada	192 nova zapisa; 99 preuzeta zapisa; 169 lok. podataka
- Legat dr P. Mijović – kataloška i udk obrada	18 novih zapisa; 28 preuzetih zapisa; 15 lok. podataka
-Tehnička obrada monografskih publikacija zbirke “Montenegrina” - V sign.	53 knj.
-Zaštita oštećenih monografskih publikacija zbirke “Montenegrina” pokretnim koricama -V sign.	53 knj.
-Signiranje monografskih publikacija zbirke “Montenegrina” - V sign.	53 knj.

-Smještaj monografskih publikacija zbirke "Montenegrina" u magacin	53 knj.
-Dopuna inicijalnih zapisa legata dr D. J. Martinovića	634 zapisa (854 knj.)
-Dopuna inicijalnih zapisa legata dr D. J. Martinovića- višetomne publikacije	61 zapis (96 knj.)
-Dopuna inicijalnih zapisa legata dr N.S. Martinovića	902 zapisa (1297 knj.)
-Dopuna inicijalnih zapisa legata dr N. S. Martinovića- višetomne publikacije	38 zapisa (57 knj.)
Periodične publikacije	
-Obrada periodičnih publikacija zbirke "Montenegrina" sa redakcijom u elektronskom katalogu- stara crnogorska periodika- novine	12 novih zapisa; 37 godišta; 1354 br.; lok. podaci: 4 god.; 9 br.
-Upisano u inventar novih naslova novina	14 nasl.
-Upisano u inventar novih naslova časopisa	16 nasl.
-Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, smještaj dnevnih novina	5 nasl.; 1733 br.; 655 br. dodataka; 70 napomena 11 nasl. dodataka (kao pos. nasl.); 418 br.
-Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, smještaj tekućih novina	167 nasl.; 677 br.; 4 br. dodataka; 15 napomena
-Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, smještaj časopisa	151 nasl.; 317 br.; 3 br. dodataka; 21 napomena
-Stručna obrada dnevnih crnogorskih novina u elektronskom katalogu- unos lok. podataka	5 nasl.; 1733 br.; 11 nasl. dodataka (kao pos. nasl.); 418 br.
-Stručna obrada tekućih crnogorskih časopisa u elektronskom katalogu- unos lok. podataka	151 nasl.; 317 br.; 3 nasl.; 597 br. (stariji časopisi)
-Stručna obrada tekućih crnogorskih novina u elektronskom katalogu- unos lok. podataka	167 nasl.; 677 br.;
-Provjera, kompletiranih naslova novina s poveza, tehnička obrada, adresiranje, smještaj	84 nasl.
-Izdvajanje kompl. nasl. tekućih novina za povezivanje	84 nasl.
-Povezano sv. novina	106 sv.
Korišćenje bibliotečkog materijala	
-Korisnika	154
-Broj posjeta korisnika	435
-Izdato na korišćenje, zaduženo, razduženo, magacinirano:	
-Knjiga	633
-Časopisa	516 sv.
-Novina	749 sv.
-Arhivskih kutija iz legata	
-Kutija sa fotografijama	94 arhivske kutije (205 fascikla) iz legata dr P. Šoća
-Razglednice	23 kutija sa fotografijama
-Albuma sa fotografijama	10 albuma sa fotografijama
-Informacija	393 bibli.; 497 kart.; 1532 pretraživanja u Cobiss-u;

Fotokopiranje	
-Format A-4:	894 str.;
-Format A-3:	6 str.
-Skenirano:	198 str.
Zbirka stare i rijetke knjige	
-Obrada monografskih publik. sa redakcijom u elektronskom katalogu-rijetka knjiga- I sign.	
Obrada monografskih publik.sa redakcijom u elektronskom katalogu- rijetka knjiga- minijature	
-Tehnička obrada rijetke knjige –minijatura (pečati, naljepnice...)	
-Signiranje minijatura -Trajni smještaj minijatura (ormar sa škafovima-prostorija Rijetke knj.)	
-Za konzervaciju- restauraciju izdato i zaduženo knjiga	28 knj.
-Korisnika -Broj posjeta korisnika -Izdato, zaduženo, razduženo, magacinirano publikacija	
Konzervatorsko- restauratorska radionica	
-Konzervacija- restauracija knj. iz Zbirke stare i rijetke knjige	18 starih knj.
-Rad na Projektima iz Programa zaštite kulturnih dobara Ministarstva kulture Crne Gore	1.Preventivna zaštita Llgata dr P. Šoća- periodične publikacije- 201 nasl.; 2093 br.; 2.Konzervacija- restauracija starih knjiga: 3 knj.

NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, kao nosilac nacionalnog bibliografskog centra, radi na izradi i publikuje Tekuće crnogorske bibliografije. Protekle 2019. godine u Bibliografskom odjeljenju je rađeno na izradi nacionalnih tekućih bibliografija i to: Bibliografije monografskih publikacija i Bibliografije priloga iz serijskih publikacija i zbornika radova. Poslovi u Odjeljenju su se odvijali prema usvojenom godišnjem programu rada.

Za Tekuće bibliografije monografskih publikacija kumulirani su bibliografski zapisi za godine: 2016, 2017, 2018 i 2019, koji po kriterijumima pripadaju ovim bibliografijama. Većina zapisa je kumulirana iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG, dok je drugi dio zapisa preuzet putem COBISS.Net-a iz baza nacionalnih centara država u okruženju. To su zapisi publikacija koje po kriterijumima pripadaju zbirci *Montenegrina*, a koje Biblioteka do sada nije dobila, već ih potražuje u vidu deziderata.

Rad u Odjeljenju je obavljalo pet izvršilaca: rukovodilac Odjeljenja – bibliotekar savjetnik, te tri bibliografa – bibliotekara savjetnika i viši bibliotekar. Protekle godine u Odjeljenju su ostvareni zadovoljavajući rezultati. Realizovani su svi poslovi predviđeni Programom rada za 2019. godinu, uprkos značajnom angažovanju bibliografa na poslovima revizije knjiga Biblioteke.

U protekloj 2019. godini objavljena su tri rukopisa tekućih bibliografija i to: dva bibliografije monografskih publikacija i bibliografija priloga iz serijskih publikacija i zbornika radova. Rukopisi su objavljeni u elektronskom obliku i postavljeni (publikovani) na sajtu Biblioteke. To su sljedeći rukopisi: *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1999,*

obima 1350 bibliografskih jedinica, zatim *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2016*, obima 2.164 bibliografske jedinice i *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2018*, obima 5461 bibliografska jedinica. Ove bibliografije su dostupne na sajtu: www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

Nastavljen je rad na rukopisu Tekuće bibliografije članaka za 2018. godinu. Takođe, započet je rad na još jednom novom rukopisu Tekuće bibliografije članaka za 2019. godinu. U prošloj godini ukupno je kreirano 5.880 zapisa članaka, od čega je 5.266 novih zapisa, dok je 614 zapisa preuzeto sa Hosta COBIB.CG.

Kontinuirano je vršeno kumuliranje zapisa za tekuće bibliografije knjiga za 2017, 2018 i 2019. godinu. Broj prikupljenih zapisa za ove godine je sljedeći: 2017 -2.043, 2018 - 340 i 2019 - 187 zapisa. Povremeno je vršeno kumuliranje zapisa za retrospektivnu bibliografiju knjiga – period 1995-1999. godina. Ukupno je do sada prikupljeno 6.753 zapisa. U protekloj godini za ovaj period kumuliran je 121 novi zapis. Broj zapisa po godinama je sljedeći: 1999-1.350, 1998-1.513, 1997-1.432, 1996-1.435 i 1995-1.144.

Pregled ostvarenih rezultata u 2019. godini

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 1999*, obima 1.350 bibliografskih jedinica se po prvi put objavljuje. Ovim rukopisom se nastavlja popunjavanje neobrađenog perioda od završetka projekta retrospektivne *Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* pa do početka kontinuiranog rada na tekućoj crnogorskoj bibliografiji knjiga, tj. 2002. godine. Zapisi i za ovaj rukopis kumulirani su iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa je preuzet putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Takođe, korišćene su i sveske tekuće *Bibliografije Jugoslavije knjiga* za 1999. godinu u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda. Iz pomenute bibliografije preuzete su bibliografske jedinice crnogorskih autora čija djela su objavljena van Crne Gore, kao i zapisi čija se sadržina odnosi na Crnu Goru i njene narode.

Nakon kumuliranja zapisa pristupljeno je redigovanju rukopisa kroz izradu više probnih ispisa i njegovoj konačnoj pripremi za štampu. Ova bibliografija je publikovana u elektronskom obliku i postavljena na sajtu Biblioteke septembra 2019. godine.

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2016*, obima 2.164 bibliografske jedinice je takođe završen. Urađeni su svi potrebni poslovi za pripremu rukopisa i završeni u planiranom roku. Nakon kumuliranja zapisa pristupljeno je izradi više probnih ispisa, na kojima su izvršene brojne intervencija (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i redigovanje i provjera drugih podataka na zapisima i ispisima, te ujednačavanje odrednica u registrima).

Na kraju, uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije urađeno je elektronsko izdanje *Tekuće crnogorske bibliografije knjiga* za 2016. godinu. Ova bibliografija je postavljena na web sajt Biblioteke u martu 2019. godine.

Tokom godine povremeno je vršeno kumuliranje zapisa za Tekuće bibliografije knjiga za godine: 2017, 2018 i 2019., koji po kriterijumima pripadaju ovim bibliografijama. Postoji više izvora iz kojih se kumuliraju zapisi za ove bibliografije kao što su: pregledanje baze urađenih CIP zapisa u Biblioteci i evidentiranje nedostajućih nam naslova; kontinuirano praćenje objavljenih crnogorskih naslova knjiga (promocije, prikazi...) iz dnevne štampe i drugih medija; pregled elektronskih izdanja tekućih bibliografija zemalja iz okruženja i preuzimanje

odgovarajućih zapisa putem COBISS.Net-a; pregledanje sajamskih kataloga domaćih i stranih izdavača i identifikovanje nedostajućih nam naslova i sl.

Na ovaj način se dolazi do preciznijih informacija o velikom broju knjiga koje su publikovane u Crnoj Gori i van nje, koje po kriterijumima pripadaju Tekućoj crnogorskoj bibliografiji i zbirci *Montenegrina*, a koje Biblioteka još nije dobila. Zbog toga ove publikacije je neophodno nabaviti u što skorijem periodu.

U protekloj godini evidentirano je ukupno 1379 deziderata, tj. toliki je broj nedostajućih naslova za zbirku *Montenegrina*. U neposrednim kontaktima sa autorima, izdavačima i štamparima došli smo do informacije da su pomenuti naslovi knjiga koji su označeni kao deziderati već publikovani. Dio tih naslova knjiga je već nabavljen. Ostali naslovi koji nedostaju registrovani su kao deziderati u elektronskom katalogu Biblioteke.

S obzirom da veliki broj crnogorskih autora živi i radi van Crne Gore, a naročito u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, te su njihova djela, uglavnom, popisana u tekućim bibliografijama zemalja u kojima žive bilo je potrebno pregledati elektronska izdanja tekućih bibliografija zemalja u okruženju (Srbija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Slovenija i Makedonija). U njima se nalazi značajan broj popisanih knjiga crnogorskih autora ili autora koji su pisali o Crnoj Gori. Ovi zapisi su putem COBISS.Net-a preuzeti, i uz određene korekcije inkorporirani u tekuću crnogorsku bibliografiju knjiga, a istovremeno su evidentirani i kao deziderati. Broj preuzetih zapisa na ovaj način iznosi oko 25-30 posto ukupnog korpusa tekućih bibliografija na godišnjem nivou.

Tekuća crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika: 2018. i 2019.

Popis priloga za tekuću bibliografiju članaka : 2018. godina završen je polovinom tekuće godine. Uslijedila je izrada više probnih ispisa na kojima su rukovodilac Odjeljenja i jedan bibliograf uradili brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, ujednačavanje odrednica i pododrednica – predmetnih i imenskih, redigovanje zastupljenih registara i sl.), u cilju pripreme rukopisa za objavljivanje. Sve potrebne radnje su uspješno završene u planiranom roku. Uslijedila je izrada elektronskog izdanja bibliografije uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije tekućih bibliografija.

Ova bibliografija sadrži ukupno 5.461 bibliografskih jedinica. Postavljena je na web sajtu Biblioteke u decembru 2019. godine.

Istovremeno, nastavljen je rad na Tekućoj bibliografiji članaka za 2019. godinu, popisom priloga iz crnogorskih časopisa, revijalnih izdanja i dnevnog lista *Pobjeda*. Prilozi iz časopisa i zbornika radova su popisivani bez selekcije, dok su za odabir članaka iz *Pobjede* i revijalnih izdanja korišćeni *Kriterijumi za odabir priloga iz crnogorske periodike*, koji podrazumijevaju strožiju selekciju priloga. Poznato je da dnevni listovi i revijalna izdanja obiluju brojnim priložima, značajnim i manje značajnim, pa se primjenom pomenutih *Kriterijuma* popisuju samo najznačajniji članci.

U proteklom periodu popisani su prilozi iz svih crnogorskih časopisa i revijalnih izdanja koji su u Biblioteku pristigli u periodu januar-decembar 2019. godina. U protekloj godini za ovu bibliografiju je kreirano 4.892 bibliografskih zapisa.

Retrospektivna crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1995-1999.

U skladu sa objektivnim mogućnostima rađeno je i na retrospektivnoj bibliografiji knjiga – period 1995-1999. godina, kumuliranjem novih zapisa za pomenuti period. Ukupan broj zapisa za ovaj period iznosi 6.753. U protekloj godini kumuliran je 121 novi zapis. Broj zapisa po godinama je sljedeći: 1999-1.350, 1998-1.513, 1997-1.432, 1996-1.435 i 1995-1.144.

Edukacija i instruktorski rad

U protekloj godini jedan bibliograf je učestvovao na Međunarodnoj stručno-naučnoj konferenciji koja je održana u Štipu, oktobra 2019, na kojoj je imala izlaganje.

Ostali poslovi i aktivnosti

Ove godine započeo je i rad na reviziji knjižnog fonda u glavnom depou Biblioteke koji se odvijao tokom čitave godine. Značajno učešće u ovom vanrednom poslu su imali i bibliografi Bibliografskog odjeljenja. Naime, rukovodilac Odjeljenja je kao predsjednik Komisije za reviziju knjižnog fonda Biblioteke bio angažovan na kontinuiranom praćenju procesa rada za reviziju knjiga od samog početka. Takođe, svi bibliografi iz Odjeljenja bili su angažovani na reviziji knjiga u okviru radnih grupa u trajanju od mjesec dana, dok je jedan bibliograf radio dva mjeseca. Osim ovog rađeno je i na sljedećim poslovima: u Komisiji za procjenu i otkup bibliotečke građe; u Komisiji za sistematizaciju radnih mjesta; rad u Redakciji *Bibliografskog vjesnika*; sastavljanje godišnjeg Izvještaja o radu i Programa rada Odjeljenja, kao i drugi administrativni poslovi.

Pregled ostvarenih rezultata

1.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija)	3.727
2.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija) na stranim jezicima	93
3.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija i klasifikacija)	1.446
4.	Preuzimanje zapisa članaka iz COBIB.CG	614
5.	Preuzimanje zapisa monografskih publikacija putem COBISS.Net-a	898
6.	Evidentiranje bio-bibliografskih podataka za novootkrivene crnogorske autore	15
7.	Evidentiranje knjiga deziderata za zbirku <i>Montenegrina</i>	1.379
8.	UDK klasifikacija članaka	1.299
9.	Pregledanje elektronskih i štampanih bibliografija drugih zemalja radi pronalaska crnogorskih autora	15.866
10.	Upoređivanje označenih zapisa iz tekućih bibliografija drugih zemalja sa bazom COBIB.CG	609
11.	Obilježavanje zapisa internim oznakama za potrebe nacionalnih bibliografija	12.560
12.	Kataloške ispravke na zapisima (programska kontrola) kumuliranim u bazi za nacionalne bibliografije	2.018
13.	Kontrola uključenih bibliografskih jedinica u probnim ispisima nacionalnih bibliografija	12.560
14.	Redakcija UDK (pp 675abc) indeksa za potrebe ispisa tekućih bibliografija	1.788

POSLOVI RAZVOJA BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

NBCG je iz budžetskih sredstava podmirivala troškove članarina za sve članice sistema što je bio slučaj i u prethodnih pet godina.

IZUM iz Maribora je i ove godine nastavio akciju akciju besplatnog uključenja novih članica u sistem COBISS koj aje pokrenuta 2018. godine . Sljedeća povoljnost da je iznos mjesečnih članarina umanjen za 50 % za novouključene biblioteke u prvoj godini članstva, a novouključene školske biblioteke su prve godine u potpunosti oslobođene od plaćanja članarina.

Kako bi se podržala i iskoristila ova akcija zaposleni u COBISS centru na čelu sa rukovodiocem su se maksimalno anagažovali kako bi se što veći broj bibliotek auključio pod ovim povoljnim uslovima.

Tokom 2019. godine u sistem COBISS.CG uključeno je šest novih punopravnih članica, i to:

1. Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ Podgorica (ETSPG)
2. Gimnazija Cetinje (GMCT)
3. Narodni muzej Crne Gore (NMCG)
4. Gimnazija „Tanasije Pejatović“ Pljevlja (GMPLJ)
5. Matica crnogorska (MCG)
6. Biblioteka Muzeja grada Perasta (BMGP)
7. Biblioteka „Nikola Srežentić“ Ulcinj (NBUL)
8. Gimnazija „Stojan Škerović“ Nikšić (GMNK)

Ukupan broj članica sistema COBISS.CG sada iznosi **46**, s tim da će se zapisnici o fondu i instalacija lokalnih baza u BMGP, NBUL i GMNK izvršiti tek početkom 2020. godine.

IZUM iz Maribora je donirao 4 termalna štampača za novouključene školske biblioteke.

Pregovarački postupak

Shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama Crne Gore sproveden je pregovarački postupak o nastavku implementacije sistema COBISS u Crnoj Gori. Nakon što je postupak obavljen u prostorijama NBCG 05.11.2019. dogovoreno je potpisivanje Okvirnog sporazuma o implementaciji ovog sistema u Crnoj Gori, s tim da se Ugovor o implementaciji potpisuje na godinu dana uz obavezu da se naredne 2020. godine pokrene postupak za produženje važenja ugovora na još jednu godinu. Takođe je krajem godine potpisan i Ugovor o iznajmljivanju računarske infrastrukture (hosting) za funkcionisanje sistema i centralnih servisa COBISS.CG, hostovanje uzajamne i lokalnih baza podataka te hostovanje svih drugih baza podataka, okruženja, portala, COBISS/OPAC i drugih komponenti sistema COBISS.CG.

Edukacija

Tokom 2019. godine održana su dva kursa *Upotreba programske opreme COBISS 3 – Preuzimanje zapisa i fond* sa 21 polaznikom, kao i jedan kurs *Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – početni*, sa 9 polaznika.

COBISS 3 katalogizacija

Komisija za izdavanje licenci za uzajamnu katalogizaciju u sastavu: Đurđa Martinović, Natalija Bokan i Vjenceslava Ševaljević je tokom 2019. godine nije vršila provjeru zapisa za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju jer nije bilo zahtjeva od strane bibliotekara iz biblioteka članica sistema COBISS.CG.

Ukupan broj licenci u sistemu COBISS CG:

- Dozvola A (uzajamna katalogizacija monografskih publikacija) - 119
- Dozvola B1 (uzajamna katalogizacija sastavnih djelova) - 30
- Dozvola B2 (uzajamna katalogizacija kontinuiranih izvora) - 24
- Dozvola SER (uzajamna katalogizacija serijskih publikacija) – 3
- Dozvola C (uzajamna katalogizacija neknjižne građe) – 33
- Dozvola D (uzajamna katalogizacija antikvarne građe) - 3

U saradnji sa IZUM-om i sa Centrom Virtuelne biblioteke Srbije dodijeljene su ove godine sljedeće dozvole:

- dozvola B1 (uzajamna katalogizacija sastavnih djelova) - 1
- dozvola C (uzajamna katalogizacija neknjižne građe) - 1

Kontakt sa članicama sistema COBISS i stručna pomoć

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS je bio u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora. Kontinuirano je pružana pomoć preko Team View-era.

Broj dokumentovanih zahtjeva korisnika za pomoć u 2019. godini u COBISS.CG iznosi 730 zahtjeva (od toga 410 elektronskom i klasičnom poštom i 320 telefonom).

Izrađeno je 5 zapisnika o fondu za nove članice sistema COBISS.CG (Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ Podgorica (ETSPG), Gimnazija Cetinje (GMCT), Narodni muzej Crne Gore (NMCG), Gimnazija „Tanasije Pejatović“ Pljevlja (GMPLJ), Matica crnogorska (MCG). Ažurirano je i 5 zapisnika za postojeće članice sistema (Istorijski institut Crne Gore; Podgorica - IIPG, Arhitektonski fakultet, Podgorica – AFPG, Fakultet za crnogorski jezik, Cetinje - FCJK i Gradska biblioteka „Njegoš“, Cetinje – GBCT , Medicinski fakultet Podgorica – MFPG, Biblioteka prirodno-matematičkih i tehničkih fakulteta, Podgorica (BPMTNP).

Izvršen je eksport podataka za Narodnu biblioteku „Radosav Ljumović“ za potrebe revizije bibliotečkog fonda. Pružana je pomoć članicama prilikom izrade godišnjih statistika.

Rad u Mtext editoru

Institut informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora u okviru svojih odjeljenja ima i takozvano DOK odjeljenje čiji je zadatak stabilizacija i prevođenje dokumentacije i njeno lektorisanje. Među glavnim zadacima je prevođenje i lektorisanje priručnika COBISS3 sa svim dodacima i promjenama za upotrebu kao i priručnika COMARC, zatim prevod i lektorisanje materijala za redovno ažuriranje i promjenu softvera COBISS3, materijala za obuku bibliotekara, tekstova u bazi podataka Mtext, raznih uputstava, poslovne prepiske, tekstova za COBISS.Net.

Prilikom prezentacije COBISS sistema u Crnoj Gori, obaviješteni smo da je rad u bazi Mtext za crnogorski jezik omogućen.

Zaposleni u COBISS centru Crne Gore Vjenceslava Ševaljević i Đurđa Martinović su dobili smjernice za praktičan rad u bazi Mtext u maju ove godine

Obuka je napravljena putem video konferencije, odnosno programa VOX, u terminu 15 i 16 maj.

Planira se prevođenje cjelokupnog korisničkog interfejsa na crnogorski jezik uz pomoć programskog alata Mtext.

Prevod na crnogorski jezik je omogućen na latiničnom i na ćiriličnom pismu.

Nakon izvršene obuke vrši se kontinuirani prevod svih ključeva na crnogorski jezik koje šalju kolege iz IZUM-a

Portal Obrazovanje

Na Portalu Obrazovanje su registrovana 272 korisnika.

Redovno se vrši unos novih Zahtjeva za korisničko ime i potvrđuju se u administratorskom dijelu sve stečene privilegije korisnika sistema. Koninuirano je vršen unos podataka u produkcijskom okruženju Portala.

Otpočela implementacija normativne kontrole ličnih imena u sistemu COBISS.CG

Nacionalni COBISS centar Crne Gore u saradnji sa Institutom informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora organizovao je, 26. marta ove godine, jednodnevni kurs Upotreba programske opreme COBISS3/Redakcija inicijalne baze CONOR.CG. Kurs je vodila Gordana Mazić, instruktorka iz IZUM-a.

Polaznici kursa su bili iskusni i renomirani bibliotekari iz svih tipova biblioteka iz Crne Gore. Članovi redaktorskog tima, njih petnaest, će u narednom periodu raditi na redakciji inicijalne baze CONOR.CG. Taj proces će biti pripremna faza za uvođenje katalogizacije sa normativnom kontrolom, što predstavlja standard u savremenim bibliotečkom-informacionim sistemima, odnosno bibliografskim bazama podataka. Članovi redaktorskog tima su:

1. Vjenceslava Ševaljević – Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
2. Đurđa Martinović - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
3. Natalija Bokan - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
4. Vera Đukanović - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
5. Boris Kaluđerović - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
6. Mirko Martinović - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
7. Maja Vuksanović - Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Cetinje
8. Dubravka Odalović – Biblioteka Medicinskog fakulteta, Podgorica
9. Radmila Rašović – Biblioteka prirodno-matematičkih i tehničkih nauka, Podgorica
10. Nikoleta Kovačević – Univerzitetska biblioteka, Podgorica
11. Nataša Gobović – Biblioteka Pomorskog fakulteta, Kotor
12. Jasmina Bajo – Gradska biblioteka Kotor
13. Sonja Lalević – Narodna biblioteka i čitaonica „Ivo Vučković“, Bar
14. Marija Knežević - Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“, Pljevlja
15. Slobodanka Kandić – Srednja stručna škola „Ivan Uskoković“ Podgorica

Inicijalna baza CONOR.CG obuhvata 16 583 zapisa i svaki redaktor je zadužen za oko 1100 zapisa koje treba da dopuni i rediguje do polovine 2020. godine.

Ovaj kurs je realizovan uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu, u oblasti edukacije i doedukacije stručnog kadra.

Prezentacija sistema COBISS u Crnoj Gori

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević” je 16. aprila, u saradnji sa Institutom informacijskih znanosti (IZUM) iz Maribora organizovala prezentaciju novih COBISS servisa u Crnoj Gori.

Prezentaciji je prisustvovalo preko 70 bibliotekara iz 38 biblioteka članica sistema COBISS.CG, kao i 15 predstavnika biblioteka koje su potencijalne buduće članice crnogorskog bibliotečko-informacionog sistema.

Branko Kurnjek, iz IZUM-a, je govorio o razvoju bibliotečkih kataloga, od njihovog uspostavljanja do danas, pojasnivši da je razvoj rukovođen postulatima o svrsishodnosti.

Novu aplikaciju COBISS+, razlike i prednosti u poređenju sa COBISS/OPAC-om, učesnicima je predstavio njegov kolega, gospodin Davor Bračko. Nova aplikacija COBISS+ je zvanično počela da se koristi 01.09.2019.

U drugom dijelu programa bibliotečke savjetnice iz COBISS centra Crne Gore, Vjenceslava Ševaljević i Đurđa Martinović, su buduće članice sistema detaljnije upoznale sa projektom Virtuelna biblioteka Crne Gore kao i sa prednostima uključivanja u sistem COBISS. Akcenat je bio stavljen na pronalaženje najboljeg načina kako bi se biblioteke priključile velikoj porodici COBISS, odnosno kako da se utiče na uprave škola, institucija kao i na lokalne samouprave da prepoznaju značaj i prednosti aktivnog participiranja u crnogorskom bibliotečko-informacionom sistemu.

Ovaj projekat finansijski je podržalo Ministarstvo kulture Crne Gore u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturne baštine za 2019. godinu.

Aplikacija mCOBISS za Crnu Goru

Aplikaciju mCobiss za Crnu Goru je 05. novembra 2019 u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju, crnogorskim bibliotekarima predstavio Davor Bračko iz Instituta informacijskih znanosti iz Maribora.

Prezentaciji je prisustvovalo preko 50 bibliotekara iz svih tipova biblioteka u Crnoj Gori.

Ova aplikacija će korisnicima omogućiti pretraživanje građe, prijem signalnih obavještenja, pregled pozajmljene građe, produženje roka pozajmice, zatim rezervaciju građe, kao i pregled dugovanja i ograničenja. Ona će olakšati i pretraživanje informacija o bibliotekama, a korisnici će moći da izrade sopstveni spisak omiljenih knjiga, da sačuvaju korisnički profil i pošalju informacije o građi.

Održavanje sistema COBISS i lokalne računarske mreže u Biblioteci

Sistem inženjeri su vršili redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci (zamjene napajanja, hard diskova, RAM memorija; instalacije i reinstalacije operativnih

sistema računara, instalacija driver-a, uključivanje u aktivni direktorijum, back up podatak na računarima, instalacija i umrežavanje laserskih i termalnih štampača, instalacija skenera).

Pružali su tehničku podršku prilikom održavanja kurseva, okruglih stolova, radionica, izložbi i koncerata u toku radnog vremena kao i izvan radnog vremena. Vršili su fotografisanje i obradu fotografija i postavljanje istih na web stranicu NBCG i na društvene mreže.

U njihovoj nadležnosti je i upravljanje mail nalozima svih zaposlenih u NBCG, kao i kontakti sa provajderima za sve domene Biblioteke.

Pored navedenog vršili su i funkciju help deska prilikom instalacije programske opreme COBISS, računara, štampača i bar kod čitača i za ostale biblioteke članice sistema.

Sistem inženjeri su bili angažovani u pripremi tehničke specifikacije za nabavku računarske opreme i softvera za NBCG.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema i jedan sistem inženjer radili su na elektronskom ispisu inventarne knjige NBCG za 2018. godinu.

Krajem maja 2019. godine desila se havarija u kancelariji sistem inženjera kada je dio plafona pao i uništio namještaj i računarsku opremu. Izvršena je sanacija ove prostorije, nabavljen je novi namještaj i zamijenjen dio uništene opreme.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U toku 2019. godine skenirano je 12.279 strana, i to za Digitalnu biblioteku – 9.216, a za korisnike – 3.063. Obradjeno, uradjen OCR i konvertovano u PDF 1.533

Digitalna biblioteka Crne Gore

Prethodnih godina najveći problem u realizaciji poslova na digitalizaciji bibliotečke građe odnosno na implementaciji Digitalne biblioteke Crne Gore predstavljao dnose nedostatak softvera za digitalizaciju.

NBCG posjeduje trenutno sajt Digitalna biblioteka Crne Gore na adresi: www.dlib.me ali taj sajt ne zadovoljava potrebe koncipiranja i izgradnje savremene digitalne biblioteke. Tokom prošle godine u postupku javne nabavke je angažovan spoljni saradnik, firma Minmedia iz Budve, čiji je zadatak da omogući implementaciju Digitalne biblioteke Crne Gore kao kompleksnog modularnog informacionog sistem. Rok za izradu novog softverskog rješenja je prekoračen tako da je testiranje ovog rješenja vršeno tek krajem 2019. godine. Puna implementacija ovog sistema je iz objektivnih razloga odložena za 2020. godinu.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju je trenutno opremljen je sa dva skenera A2 formata, 3 skenera A3 formata, kamerom za mikrofilmovanje i čitačem za mikrofilme. Od ove opreme jedino su savremeni 1 skener formata A2, nabavljene početkom ove godine, kao i 2 skenera formata A3.

Matična služba

Prema čl. 37, tačka 5 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 49/2010) NBCG obavlja matičnu bibliotečku djelatnost nad drugim matičnim bibliotekama odnosno nad narodnim bibliotekama i Univerzitetskoj biblioteci (Centralnoj univerzitetskoj biblioteci – CUB).

Referent matične službe je radio kontinuirano na izradi evidencija, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Ažurirani su matični kartoni za 62 školske biblioteke kao i statistički podaci za 21 narodnu biblioteku i za Univerzitetku biblioteku za prethodnu godinu. Na osnovu prikupljenih podataka napravljen je i pregled zatečenog stanja u bibliotekama u nad kojima se obavlja matična djelatnost.

Nije podnesen nijedan zahtjev za upis novih biblioteka u Centralni registar.

Referent Matične službe je obišao narodne biblioteke to Kolašin, Mojkovac, Andrijevića, Plav, Rožaje, Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Žabljak, Šavnik, Bar, Herceg Novi, Nikšić, Cetinje; Plužine, Bar, Ulcinj, Tivat, Budva, Kotor, Podgorica, kao i Univerzitetku biblioteku u Podgorici. Obilazak Narodne biblioteke u Danilovgradu ni ove godine nije bio moguć jer je biblioteka i dalje ne funkcioniše. O zatečenom stanju u bibliotekama nad kojima Nacionalna biblioteka vrši matičnu funkciju napravljeni su zapisnici i poslani na adrese shodno zakonskoj proceduri.

Web arhiv Crne Gore

Zbog neadekvatnog i disfunkcionalnog softverskog rješenja tokom 2019. godine nije se vršilo arhiviranje novih sadržaja. U drugoj polovini 2019. otpočele su aktivnosti na pripremanju novog projektnog zadatka za izradu inoviranog adekvatnog softverskog rješenja.

MEĐUNARODNA SARADNJA

NBCG je tokom 2019. godine imala kontinuiranu saradnju sa vodećim bibliotečkim asocijacijama: IFLA, LIBER, CDNL, ISBN, ISSN, ENESCO i drugim. Biblioteka je bila usmjerena na realizaciju obaveza u projektu Europeana, kao i regionalnom projektu COBISS. Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnju s drugim nacionalnim bibliotekama s kojima NBCG ima potpisane protokole, odnosno sporazume za saradnju.

85. Generalna konferencija i Skupština IFLA-e u Atini

U Atini je od 24. do 30. avgusta 2019. godine održana 85. Generalna konferencija i skupština IFLA-e, svjetski kongres o bibliotekama i informacijama i sastanak direktora svjetskih biblioteka. Na skupovima je učestvovao i Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija vodeće je međunarodno tijelo koje zastupa interese bibliotečko-informacionih servisa i njihovih korisnika. Nezavisna organizacija IFLA osnovana je u Škotskoj 1927. godine i ima sjedište u Nacionalnoj biblioteci Holandije u Hagu.

Ovogodišnja IFLA okupila je blizu 4 hiljade učesnika iz 180 zemalja. Održano je 300 različitih sastanaka, okruglih stolova, plenarnih sjednica, predavanja, video projekcija, tribina i tome slično, na različitim svjetskim jezicima.

Plenarne sjednice obilježila su predavanja Glorije Perez Salmeron, predsjednice IFLA-e i Geralda Lajtnera, generalnog sekretara, u kojima je razmatran rad u protekle dvije godine, iznijeti programski i finansijski pokazatelji na osnovu kojih se bilježi razvoj ove organizacije, kao i budući planovi.

U tematskom dijelu, dominirale su prezentacije o informacionim tehnologijama, sistemima prevođenja i napretku u oblasti digitalizacije. Održan je i sastanak direktora svjetskih biblioteka gdje je poseban akcenat dat školskim bibliotekama i načinima da se mlađi ljudi privuku u biblioteke uopšte.

Posebno je bio zanimljiv interaktivni, bilateralni dio sastanaka u kojem su se sagovornici smjenjivali svakih pet minuta govoreći na osnovu svog iskustva o unaprijeđenju rada biblioteka i njihovom čvršćem globalnom umrežavanju.

Drugi dio skupa organizovan je u formi manjih okruglih stolova gdje su direktori nacionalnih biblioteka predstavili svoje institucije i naznačili smjernice za moguću saradnju. Na tim sesijama direktor NBCG razgovarao je s direktorima nacionalnih biblioteka: Grčke, Kine, Turske, Rusije, Austrije, Holandije, Irske, Južne Koreje, Finske, Litvanije i Kanade. Sa nekima od njih naša biblioteka ima protokolo o saradnji, a sa ostalima je dogovoreno da se što prije potpišu u cilju bržeg protoka međusobnih informacija i saradnje na zajedničkim projektima.

Godišnji sastanak direktora nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope u Sofiji

Od 21. do 23. oktobra u Sofiji je održan godišnji sastanak direktora nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope, kojem je prisustvovao i Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

To je bila prilika da se čelni ljudi nacionalnih institucija kulture upoznaju s međusobnim aktivnostima i zajedničkim programima za koje će tražiti podršku od međunarodnih bibliotečkih tijela i organizacija.

Rakočević je održao prezentaciju „Zbirke rukopisa i dokumenata Nacionalne biblioteke Crne Gore“, gdje je prisutne upoznao sa strukturom i sadržajem te vrijedne zbirke u kojoj se čuvaju mnogi rukopisi iz prošlosti Crne Gore, obimna prepiska značajnih ličnosti crnogorske istorije, bogat fond razglednica, plakata i druge neknjižne građe.

Regionalni sastanak nacionalnih ISSN centara u Mariboru

Regionalnom sastanku nacionalnih ISSN centara, održanom od 22. do 24. oktobra u Mariboru, a koji je organizovao Međunarodni ISSN centar u saradnji sa IZUM-om, prisustvovala je i predstavnica Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Vesna Vučković, bibliotekarka savjetnica.

Sastanak je imao je za cilj da okupi predstavnike iz Centralne Evrope i zemalja Balkana, kako bi učesnici raspravljali o zajedničkim problemima i pitanjima vezanim za metapodatke, bili upoznati sa novim ISSN Portalom, njegovim unaprijeđenim mogućnostima pretrage, kao i da bi predstavili rad svojih centara.

Ovo je prvi regionalni sastanak za zemlje Centralne Evrope i Balkana, kojem su prisustvovali stručnjaci iz Međunarodnog ISSN centra u Parizu, IZUM-a u Mariboru i bibliotekari zaposleni u nacionalnim ISSN centrima Slovenije, Mađarske, Albanije, Ukrajine, Latvije, Bugarske, Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

Svi učesnici Sastanka, odnosno njih 17, su se usaglasili da im je ovo iskustvo poslužilo kao izvrsna prilika da razmijene stavove i razgovaraju o problemima sa kojima se srijeću u svakodnevnom radu.

Deveta regionalna ISBN radioniciu Ljubljani

Deveta Regionalna ISBN radionica održana je od 12. do 14. juna u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Slovenije, u Ljubljani. Radionici, koju je vodila Stela Grifit, izvršna direktorica Međunarodne ISBN agencije, su prisustvovala mr Sanja Martinović, rukovoditeljka Nacionalne ISBN agencije i Dragana Mirković, bibliotekarka savjetnica. Prvog radnog dana podnesen je izvještaj o radu Međunarodne ISBN agencije, kao i pojedinačni izvještaji nacionalnih agencija vezanih za aktivnosti u protekle dvije godine. Razgovaralo se i o pitanjima vezanim za ISBN, odnosno o obimu ISBN-a, prikupljanju metapodataka od izdavača, kao i o dodjeljivanju ISBN-a digitalnim publikacijama, uključujući online izdanja. Bilo je riječi i o nadoknadama koje naplaćuju agencije za dodjelu ISBN-a, kao i poboljšanju usluga za izdavače. Poseban akcenat je stavljen na General Data Protection Regulation (GDPR), odnosno na pitanja o zaštiti ličnih podataka izdavača prilikom registrovanja u ISBN bazu. Dogovoreno je da sljedeća Regionalna ISBN radionica bude u Tirani.

Godišnji sastanak članova Europeana mreže u Lisabonu

Godišnjem sastanku članova Europeana mreže „Europeana 2019: Connect Communities” održanom od 27. do 29. novembra, u Nacionalnoj biblioteci Portugalije u Lisabonu, prisustvovala je i predstavnik Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Zorica Sjekloća, viša bibliotekarka.

Na sastanku, kojem je prisustvovalo 270 učesnika iz evropskih kulturnih institucija, iz 37 država, prezentovane su i ključne aktivnosti Europeana mreže koje su obilježile tekuću godinu i najavljeni su planovi za 2020. Usvojen je i finansijski izvještaj za prethodnu, a prisutni su upoznati i sa prioritetima finansiranja za sljedeću godinu.

Otpavnica poslova ambasade Ukrajine u CG Natalija Fijalka posjetila NBCG

Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je 20. septembra 2019. godine posjetila Natalija Fijalka, otpravnik poslova ambasade Ukrajine u Crnoj Gori. U razgovoru sa Bogićem Rakočevićem, direktorom Biblioteke konstatovano je da postoje brojne mogućnosti za saradnju naše sa srodnim ustanovama u Ukrajini, tim prije što su u prošlosti brojni Crnogorci ostavili značajne tragove u toj zemlji. Dogovoreno je da naša i ukrajinska Nacionalna biblioteka potpišu Protokol o saradnji u okviru kojeg bi profilisali zajedničke programe i aktivnosti.

Nacionalna biblioteka Crne Gore podržala je ideju gospođe Fijalko da organizuje predstavljanje zbirke pjesama ukrajinske pjesnikinje Olene Telige koju je na crnogorski jezik preveo Božidar Proročić.

Grupa regionalnih naučnih radnika posjetila Crnu Goru

Nacionalnu biblioteku Crne Gore posjetila je grupa regionalnih naučnih radnika 14. 11. 2019. godine.

Delegaciju su činili: Prof. dr Arijana Viočić Koprivec sa Sveučilišta u Dubrovniku, Prof. dr Ivana Lazarević iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Prof. dr Marijan Premović sa Filozofskog fakulteta u Nikšiću, Prof. dr Marinko Marić sa Sveučilišta u Dubrovniku i Prof. dr Anton Ravničar sa Filozofskog fakulteta u Mariboru. Bogić Rakočević, direktor Biblioteke goste

je informisao o strukturi, zbirkama i programima naše ustanove, a viša bibliotekarka Dragana Marković sa njima je obišla zgradu bivšeg Italijanskog poslanstva i upoznala ih sa dijelom našeg fonda.

XV međunarodna konferencija angloameričke književnosti

XV međunarodna konferencija pod nazivom “Home – Thoughts, from Abroad” održana je u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore “Đurđe Crnojević” 27. i 28. juna, 2019, u saradnji sa Američkim Ugлом na Cetinju.

Ambasador Italije Luka Zelioli posjetio NBCG

Februara ove godine Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ posjetio je Njegova Ekselencija Luka Zelioli, ambasador Republike Italije u Crnoj Gori.

U razgovoru sa Bogićem Rakočevićem, direktorom Nacionalne biblioteke i Dragicom Lompar, pomoćnikom direktora za redovne djelatnosti, gospodin Zelioli izrazio je zadovoljstvo što je u prilici da obiđe zgradu bivšeg Italijanskog poslanstva u kojoj je sada smještena Biblioteka i upozna se sa radom naše ustanove.

On je obišao fondove koji se nalaze u ovom objektu, a bilo je riječi o saradnji naše institucije sa srodnim ustanovama u Italiji. Razmotrene su i mogućnosti za pronalažanje italijanskih donatora koji bi pomogli sanaciju ovog reprezentativnog zdanja.

Ovom prilikom, direktor Rakočević uručio je ambasadoru Zelioliju neka od izdanja NBCG i izrazio uvjerenje da će naša saradnja sa Italijom biti plodotvorna.

Memorandum o saradnji sa Nacionalnom bibliotekom Mađarske

U posjeti Nacionalnoj biblioteci Mađarske u Budimpešti, od 23. do 26. februara boravio je Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

Posjeta je uslijedila na poziv dr Lasla Tuska, direktora te institucije i tom prilikom potpisan je Memorandum o saradnji između dvije biblioteke u cilju unapređivanja kulturnih odnosa i uspostavljanja novih oblika direktne saradnje u oblasti bibliotekarstva i srodnih oblasti.

Memorandumom je, pored ostalog, predviđeno da biblioteke sprovode međubibliotečku pozajmicu, podstiču razmjenu bibliotečkih stručnjaka, promovišu saradnju u oblasti bibliotekarstva, bibliografija, informacija, zbirki rukopisa i tome slično.

Poznati poljski pjesnik Adam Zagajewski posjetio NBCG

Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je 6. marta 2019. godine, posjetio Adam Zagajewski, dobitnik ovogodišnje Međunarodne nagrade „Književni plamen” koja se dodjeljuje u Podgorici u organizaciji izdavačke kuće Nova knjiga.

Zagajewski je čuveni poljski i svjetski pjesnik i esejista i višegodišnji kandidat za Nobelovu nagradu. Rođen je u Ukrajini, odrastao i školovao se u Poljskoj, živio i radio u Francuskoj, Njemačkoj i Americi.

Pored Zagajevskog, Biblioteku su posjetili Njegova Ekselencija Artur Dmohovski, ambasador Republike Poljske u Crnoj Gori, prof. dr Aleksandar Jerkov, član žirija za dodjelu nagrade „Književni plamen” i Predrag Uljarević, direktor i urednik Nove knjige.

Gosti su se upoznali sa aktivnostima i fondovima Biblioteke, a obišli su i nedavno otvorenu Njegoševu sobu koja predstavlja posebno zanimljiv segment Biblioteke.

PROMOVISANJE KULTURE CRNE GORE, JUBILEJI

Nacionalna biblioteka Crne Gore je tokom 2019. godine organizovala brojne događaje u cilju promovisanja crnogorske kulturne baštine: promocije knjiga i časopisa, izložbe, književne večeri, kao i obilježavanje jubileja značajnih ličnosti i događaja iz istorije Crne Gore.

Promocije knjiga i časopisa, izložbe, književne večeri

NBCG je tokom 2019. godine organizovala brojne događaje u cilju popularizacije crnogorske kulturne baštine:

- ❖ Predstavljanje reprint izdanja stare i rijetke knjige iz Fonda NB „Njegoš“ iz Nikšića
- ❖ Obilježeno 110 godina od rođenja poznatog crnogorskog pjesnika Stefana Mitrovića (21. februar; O stvaralaštvu Stefana Mitrovića su govorili: Marijan Miljić, bibliotekar i publicista i Hadžem Hajdarević, književnik iz Sarajeva);
- ❖ Održana promocija knjige „Bunt i prah“ Slavice Milošević (28. februar)
- ❖ U NBCG održan Festival lokalne štampe u Crnoj Gori (14. mart; Izložbu naslovnica je prigodnom besjedom otvorio poznati crnogorski hroničar i publicista Dragan Mitov Đurović, a na Okruglom stolu su učestvovali predstavnici štampanih lokalnih medija iz svih gradova Crne Gore);
- ❖ Održana promocija sabranih djela Jevrema Bjelice (14. mart; O životu i djelu profesora Bjelice govorili su: Petar Krivokapić, publicista Branko Koprivica i književnik Marijan Miljić);
- ❖ Obilježeno 85 godina od rođenja Pavla Đonovića, poznatog crnogorskog pjesnika i publiciste (15. mart; O životu i stvaralaštvu poznatog književnika i publiciste govorili su njegovi prijatelji i poznavaooci njegovog djela: Marko Špadijer, Boško Mijanović i magistar Ethem Mandić);
- ❖ Obilježen Svjetski dan poezije (21. mart; prigodna besjeda književnika Aleksandra Bečanovića);
- ❖ Obilježen Međunarodni dan dječje književnosti (2. aprila);
- ❖ Obilježeno 85 godina od rođenja poznatog crnogorskog pjesnika Blaža Šćepanovića (8. aprila; Ovim povodom, cetinjskoj publici je prikazan dokumentarni film „Smrcu protiv smrti – Blažo Šćepanović“ za koji je scenario napisao novinar i publicista Radomir Perišić, a režirao ga je dr Mirko Jakovljević);
- ❖ Obilježen svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava (23. aprila)
- ❖ Obilježeno 85 godina od rođenja Vita Nikolića (25. april; O njegovom životu i stvaralaštvu će govoriti: Maksim Vujačić, publicista i Bogić Rakočević)
- ❖ Obilježen Svjetski dan pisanja pisama (u saradnji sa JU Gimnazija Cetinje; 10. maja)

- ❖ Obilježeno 220 godina od rođenja Onore De Balzaka (20. maj; O njegovom životu i stvaralaštvu su govorili: prof. dr Dragan Bogojević i Jovanka Vukanović, književnica.
- ❖ Obilježeno 70 godina od osnivanja „Lovćen filma“ (31. maj; Besjedu o Lovćen filmu su održali: Andro Martinović, direktor Kinoteke i Sehad Čekić, direktor Filmskog centra);
- ❖ Obilježeno 220 godina od rođenja Aleksandra Sergejeviča Puškina (9. juna; Besjedu o životu i stvaralaštvu poznatog ruskog pisca održala je dekanica Filološkog fakulteta prof. dr Tatjana Jovović i pisac i savjetnik u Ministarstvu kulture Crne Gore Marinko Vorgić);
- ❖ Predavanje prof. dr Darka Daroveca, historičara, „Mir i vrijednosti u krvnoj osveti“ (3. jula);
- ❖ Održano veče posvećeno poznatom crnogorskom pjesniku Ratku Vujoševiću (21. juna; Besjedu o njegovom životu i djelu održali su: Borislav Jovanović, pisac i Vlatko Simunović, novinar i književni kritičar)
- ❖ U Gradskoj kući u Nikšiću predstavljen roman „Ubojtak“ Boža Bulatovića, izdanje NBCG (19. juna; O romanu su govorili: Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke „Đurđe Crnojević“, Dragan B. Perović, publicista, Dušan Govedarica, pjesnik)
- ❖ U NBCG održana Skupština Udruženja bibliotekara Crne Gore (25. jun)
- ❖ Održano veče sjećanja na Novaka Jovanovića, naučnog i sportskog radnika (25. juna; O životu i djelu uglednog crnogorskog pisca i sportskog radnika govorili su: Čedomir Drašković, publicista, Mojaš Radonjić, poznati fudbaler i sportski radnik i Petar Krivokapić, bibliograf)
- ❖ Održano predavanje prof. dr Darka Daroveca „Mir i vrijednosti u krvnoj osveti“
- ❖ Održana promocija monografije „Milena Dravić ili ključ snova“ (autorke Anite Panić, u utorak 9. jula);
- ❖ Direktor NBCG posjetio Centar za kulturu u Gusinju (16. 07. 2019. godine)
- ❖ U Pljevljima predstavljen roman „Ubojtak“ Boža Bulatovića (U organizaciji Narodne biblioteke „Stevan Samardžić“, u Pljevljima je 25.07.2019 godine);
- ❖ Održano veče savremenih hrvatskih autora (Književno veče savremenih hrvatskih, višestruko nagrađivanih, pisaca Nikole Petkovića i Zorana Ferića, pod nazivom „Od Učke gore do Crne Gore“ održano je u petak, 6. septembra)
- ❖ Obilježeno 270 godina od rođenja Johana Volfganga Getea (27. septembar; O Geteovom životu i djelu, pred cetinjskom publikom, govorila je mr Vjenceslava Ševaljević);
- ❖ Promocija knjige poznatog češkog etnologa Filipa Tesara „Etnički konflikti. Na Balkanu i ne samo tu“ (1. oktobar, u saradnji sa Ambasdom Republike Češke u Crnoj Gori);
- ❖
- ❖ Održano veče posvećeno Mihailu Laliću (7. oktobar; O Lalićevom životu i djelu govorio je Rajko Cerović, književni kritičar i publicista)
- ❖ Održano veče posvećeno Mladenu Lomparu (9. oktobar; O M. Lomparu su govorili: Milorad Popović, književnik, Pavle Goranović, akademik i Mihailo Mujo Jovićević, slikar);

- ❖ Održano veče posvećeno Danilu Kišu (15. oktobar; prigodna besjeda prof. dr Sonje Tomović Šundić i Marinka Vorgića, pisca i savjetnika u Ministarstvu kulture Crne Gore)
- ❖ Promocija knjige pjesama poznate ukrajinske pjesnikinje Olene Telige (25. oktobar)
- ❖ Održana promocija romana „Bihorci“ Ćamila Sijarića (6. novembar; O romanu su govorili: mr Ivana Račić, Mirsad Rastoder, novinar i publicista i direktor Biblioteke Bogić Rakočević, u ime koizdavača djela);
- ❖ NBCG uručila poklon knjiga Biblioteci u Murini – (4. novembra - u okviru 43. Plavskih književnih susreta i 18. likovne kolonije u Plavu:
- ❖ Održana promocija knjige „Elena d Italia la regina buona“ (16. novembra; O knjizi su govorili: baron prof. dr Karlo Majorana Gravina, esejista i novinar, dr Lela Matijato Majorana, novinarka i psihotarapeutkinja, prof. dr Vesna Kilibarda i autor, Guljelmo Bonano di San Lorenzo);
- ❖ Održana promocija knjige „Jesen pjesnika“ Božidara Proročića (28. novembar; O knjizi su govorili: Sreten Vujović, akademik DANU-a, Borislav Cimeša, književnik, i autor;
- ❖ Promovisana sabrana djela Aleksandra Lesa Ivanovića (5. decembar; O životu i djelu slavnog Cetinjanina govorili su: prof. dr Dragan Koprivica, akademik Pavle Goranović i šahovski velemajstor Božidar Bonja Ivanović.

Učešće na konferencijama, seminarima, radionicama...

- II Međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzeologa, „MONTENEGRO – Libraries, Archives and Museums, LAM 2019“ (16. i 17. maj, Cetinje);
- Bibliotekari redaktori Sanja Martinović i Dragana Mirković, učestvovala na IX Regionalnoj ISBN radionici (od 12. do 14. juna, Ljubljana);
- Radionica Kreiranje virtuelnih izložbi (prisustvovala Danijela Radulović, Cetinje, 15. maj 2019.) ;
- Kurs Redakcija inicijalne baze CONOR.CG. (polaznici kursa iz Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečkog materijala: Natalija Bokan, Maja Vuksanović, Boris Kaluđerović i Mirko Martinović);
- Rad u Komisiji za polaganje stručnog ispita (ispitivači Dragica Lompar, Vesna Kovačević, Lidija Kaluđerović, Danijela Radulović, Boris Kaluđerović).
- Bibliotekar – redaktor Vesna Kovačević, učestvovala na dvije radionice iz oblasti medijske i informacijske pismenosti u organizaciji Instituta za medije Crne Gore.
- Predstavnica NBCG, Slađana Sjekloća na obuci za upravljanjem projektnim ciklusom u okviru IPA II Cross border cooperation programe: Crna Gora – Albanija (u Ulcinju 16. do 18. oktobra);
- U NBCG održana prezentacija COBISS-a (Kooperativnog ONLINE bibliografskog sistema i servisa) u Crnoj Gori

- Na poziv predsjednice Udruženja bibliotekara Makedonije, Jane Mihajlovske-Ivanov, predstavnice Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević”, Dragica Lompar, Irena Đurković, Vjenceslava Ševaljević (sa referatom o radu COBISS centra CG i bazama podataka) i Anđelka Martinović (sa referatom o zadovoljstvu korisnika uslugama NBCG “Đurđe Crnojević”), učestvovala su u radu Međunarodne konferencije bibliotekara u okviru 46. godišnje Skupštine ovog strukovnog Udruženja.
- Radionica pod nazivom „Kreiranje virtuelnih izložbi”, koju je vodila dr sc. Sofija Klarin Zadravec, iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, održana je 15. maja u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore „Đurđe Crnojević“.
- Predstavnici NBCG prisustvovali radionici „Ratifikacija marakeškog sporazuma – učinimo knjige dostupnim svima“ u Podgorici (30. maj; učestvovala su Dragica Lompar, Dragana Marković i Bojana Joksimović)
- Biblioteku su u 2019. god. posjetili učenici i studenti:
 - OŠ „Lovćenski partizanski odred“, Cetinje
 - Gimnazija „Stojan Cerović“, Nikšić
 - Studenti postdiplomskih studija Filološkog fakulteta, Nikšić
 - Studenti sa Sveučilišta u Zadru posjetili NBCG

Sajmovi

NBCG je tokom 2019. učestvovala na tri sajma knjiga na kojima je izlagala svoja izdanja:

- Međunarodni sajam knjiga u Lajpcigu (Njemačka) zajedno s crnogorskim izdavačima, 21- 24. mart
- Međunarodni podgorički sajam knjiga, Podgorica , 04-11. april
- Peti internacionalni sajam knjiga, Capital plaza, Podgorica, 01-05. oktobar

Na 14. Međunarodnom sajmu knjiga i obrazovanja u Podgorici predstavljeno reprint izdanje monografije „Umjetničko blago Crne Gore“, obavljeno u izdanju NBCG. Na Sajmu knjiga predstavljen roman „Gradačka autobiografija“ Borislava Jovanovića, izdanje NBCG. Na Sajmu knjiga predstavljen Zbornik radova prve Međunarodne konferencije bibliotekara, arhivista i muzeologa, izdanje NBCG. Na Sajmu knjiga predstavljena zbirka pjesama Jelene Panajeve, izdanje NBCG. Biblioteka dobila nagradu za najbolje opremljeno umjetničko izdanje na 14. Međunarodnom sajmu knjiga i obrazovanja. Pripadnik NBCG učestvovao na panel diskusiji „Iskušenja savremenog izdavaštva“ na Sajmu knjiga.

PRISUSTVO U MEDIJIMA

Programi i aktivnosti Nacionalne biblioteke Crne Gore odlično su medijski praćeni. Svaki program Biblioteke najavljen je u svim dnevnim novinama u kojima su objavljivani i izvještaji o aktivnostima u našoj Biblioteci, kao i na portalima i u elektronskim medijima. Posebnu pažnju izazvala je vijest o međunarodnom kodu za crnogorski jezik koju su prenijele gotovo sve regionalne informativne kuće. U časopisu „Biblioteca“ koju izdaje Nacionalna biblioteka Rumunije objavljen je tekst direktora, Bogića Rakočevića o NBCG.

Štampani mediji

Štampani mediji, prije svega dnevne novine *Pobjeda*, *Vijesti*, *Dan* i *Dnevne novine* redovno su i sadržajno najavljiivali i izvještavali o aktivnostima NBCG.

Elektronski mediji

Tokom 2019. godine NBCG je ostvarila je i značajano prisustvo na elektronskim medijima, pri čemu se izvajaju portali: Portal RTCG, Portal Cetinjski list, Portal Analitika, Fos media, CDM i drugi.

WEB stranica NBCG

U 2019. godini na zvaničnoj web stranici Biblioteke postavljeno 113 aktuelnosti. Članovi uredništva web strane NBCG su i 2019. bili: Lidija Popović, Žarko Mirković, Milutin Đukić, Slađana Sjekloća, Bojana Joksimović i Vjenceslava Ševaljević.

Društvene mreže

Tokom 2019. godine svi važni događaji su kontinuirano objavljivani na vrše redovno na društvenim mrežama – Facebook stranicama NBCG i Digitalne biblioteke, kao i na Twitter nalogu Digitalne biblioteke.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

Kadrovska struktura Odjeljenja

Broj izvršilaca: 23

VSS-VII 1: 4 izvršioca, (2 dipl.pravnik + 1 dipl.ecc + 1 finansijski menadžment, računovodstvo i revizija);

SSS, IV 1: 8 izvršioca;

SSS, III 1: 3 izvršioca;

NKV II- 8 izvršilaca;

Od navedenih izvršilaca, jedan je zaposlen na određeno radno vrijeme, (poslovi Šefa računovodstva), do povratka zaposlenog na navedeno radno mjesto, koji koristi roditeljsko, odnosno trudničko, odsustvo.

Napomena: U Odjeljenju, rade još dva izvršioca, (poslovi baštovana i portirski poslovi), po osnovu ugovora o djelu, s obzirom da se proces rada u Biblioteci odvijao po aktu o sistematizaciji radnih mjesta iz 2006.godine, gotovo čitav izvještajni period. Naime, tek u drugoj polovini izvještajnog perioda u zakonskoj proceduri je dobio saglasnost novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sistematizaciji JU NBCG „Đurđe Crnojević“, (broj akta 07-3758), tako da je pomenti Pravilnik stupio na snagu 18. septembra 2019. godine. Ovo se naglašava sa razloga što nije bilo moguće izvršiti najoptimalnije raspoređivanje zaposlenih, kao ni sprovesti eventualno nova angažovanja, do davanja ovog izvještaja.

Takođe, u Odjeljenju i dalje je faktički radio i jedan izvršilac, po zanimanju- poslovni menadžment, stepen specijaliste, (240 ECTS) koji je obavljao poslove- odgovorno lice za poslove zaštite u Biblioteci, koji su kao takvi obavezni po Zakonu o zaštiti imovine i lica, („Sl.list CG“ br. 43/18). Ovaj zaposleni je inače po ugovoru o radu bio raspoređen na poslovima- viši knjižničar u drugom odjeljenju.

U Odjeljenju za zajedničke i opšte poslove u izvještajnom periodu poslovi su se obavljali u skladu sa, sad već derogiranim aktom o organizaciji i sistematizaciji, a to su bili sljedeći segmenti:

- pravno-kadrovski poslovi,
- finansijsko-računovodstveni poslovi,
- administrativni poslovi,
- tehnički sektor i
- službenik za javne nabavke.

Pravno-kadrovski poslovi - Normativne aktivnosti

Ovi poslovi su se obavljali u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti radno-pravnih odnosa, kao i u skladu sa drugim zakonima i podzakonskim aktima, koje u svakodnevom radu treba konsultovati, i po potrebi primijenjivati.

Kao što je u uvodnim napomenama rečeno, donijet je *Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji JU NBCG „Đurđe Crnojević“*, broj 02-2338 od 22. 08. 2019. godine.

Tokom izvještajnog perioda, izradom upustava, odluka i zaključaka dorađivana je *Knjiga procedura za finansijsko upravljanje i kontrolu* (FMC) u Biblioteci, u skladu sa „Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru“, („Sl.list CG“ br. 75/18), kojim je prethodni derogiran. Kao i po ranijem, i po ovom propisu ostavljena je mogućnost obavljanja unutrašnje revizije od strane drugog subjekta. Biblioteka, kako je to i u izvještaju za 2018. godinu navedeno, ima potisan *Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije* Ministarstvu kulture, shodno zakonu i dobijenoj Saglasnosti Ministarstva finansija.

U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti po ovom pitanju od strane resornog ministarstva.

Direktorijatu za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja, kontrole i unutrašnje revizije u Ministarstvu finansija dostavljen je *Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola*, (obraci GI-FMC).

Redovno su rađeni *Kvartalni izvještaji u vezi implementacije preporuka državne revizorske institucije*, shodno zaključcima Skupštine Crne Gore od decembra 2018. godine i u skladu sa njima preporukama Vlade CG od februara 2019.godine, koji su blagovremeno dostavljani Ministarstvu kulture - Kancelariji za finansije.

Shodno *Zakonu o sprječavanju korupcije*, („Sl.list CG“, br. 53/14), i u skladu sa istim, u prethodnom periodu, donešenim Rješenjem o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje *Plana integriteta*, napravljeno je Rješenje o formiranju Radne grupe za pripremu i izradu *Plana integriteta*.

U aprilu 2019.godine Agenciji za sprječavanje korupcije je dostavljen *Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2018. godinu*.

Knjiga procedura je upotpunjavana izradom, odnosno inoviranjem, sljedećih akata:

- *Akt o zaštitnom znaku Unutrašnje službe zaštite;*
- *Interno uputstvo o dostavljanju akata preko interne dostavne knjige;*

Sredinom izvještajnog perioda sačinjena je *Informacija o računovodstvenim kapacitetima u Biblioteci*, i dostavljena Ministarstvu finansija - Sektoru državnog trezora.

U proteklom periodu, zavisno od potreba i načina angažovanja pojedinih fizičkih i pravnih lica, te pružanja (davanja) raznih usluga, u Odjeljenju je izrađeno 129 raznih ugovora, i anexa. Tako je pripremljeno i u daljoj proceduri realizovano:

- 7 ugovora po sprovedenim postupcima javnih nabavki;
- 1 ugovor o održavanju digitalnih kolekcija NBCG „Đurđe Crnojević“;
- 3 ugovora o suizdavaštvu;
- 57 ugovora o pružanju intelektualnih usluga;
- 9 ugovora o djelu radi neophodnih zamjena odsutnih izvršilaca, (čuvari zgrada);
- 37 ugovora o djelu o pružanju zanatskih i sličnih usluga, (opravke, čišćenje dvorišta, tj. održavanje parkovnog kompleksa, limarski, zidarski, stolarski radovi, vodoinstalaterski radovi i sl.);
- 4 ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji.

Shodno potrebama, napravljeno je i 11 Anexa na pojedine ugovore iz gore naznačenih.

Pravno-kadrovski poslovi - Kadrovske aktivnosti

Kadrovski podaci na nivou Biblioteke: na početku izvještajnog perioda je bio 87, a na kraju 86, od čega je jedan zaposleni angažovan na određeno vrijeme.

U toku 2019. radni odnos je prestao po sili zakona za jednom zaposlenom, zbog smrti.

Takođe, treba naglasiti, da je tokom ovog perioda aneksima na 2 postojeća ugovora o djelu, produženo obavljanje niza poslova koji su neophodni za procese rada u Biblioteci, a nijesu bili sistematizovani Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je u dužem dijelu izvještajnog perioda bio na snazi, što je sprovedeno u skladu i po procedurama koje u potpunosti poštuju Zaključke Vlade Crne Gore, br. 07-3038 od 11. jula 2019. godine.

Služba je pratila izmjene zakona, posebno onih koje je bila u obavezi primjenjivati neposredno, ili primjenom odgovarajućih podzakonskih akata. Tako je, shodno *Granskom kolektivnom ugovora za oblast kulture* („Sl.list CG“ br 64/16), a u zavisnosti od konkretnih uslova koje su pojedini zaposleni ispunili, (stekli odgovarajuće veće kvalifikacije, viša stručna zvanja i sl.), ili je došlo do promjene radnog mjesta iz drugih razloga, ili koeficijenta za obračun zarade, Služba je sačinila 6 Anexa na postojeće ugovore o radu zaposlenih.

Sačinjeno je 121 rješenje po raznim osnovama, (komisije, radne grupe, otkup bibl.građe, jubilarne nagrade, pomoć zaposlenim, nadoknade, honorari i sl.).

Za odsustva po osnovu korišćenja godišnjih odmora, i ostala odsustva shodno zakonu, Služba je sačinila 159 rješenja.

Potvrda za zaposlene i ostala zainteresovana lica je sačinjeno 27.

Shodno propisima koji regulišu prijavu poreskih obveznika, tačnije u skladu sa *Pravilnikom o sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosna i osiguranika u centralni registar* (Sl.list CG.br.10/10 i 32/10), obrađeno je i dostavljeno Poreskoj upravi Crne Gore 14 predmeta za zaposlene (prijave, objave, prijave na zdravstveno osiguranje članova porodice osiguranika, promjene podataka i sl.).

Ostale aktivnosti

U skladu sa *Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem* (Sl.list CG 38/12), Ministarstvu kulture su dostavljene prijave o potrebnom broju korisnika za Biblioteku za 2020. godinu.

U izvještajnom periodu po Programu stručnog osposobljavanja shodno gore navedenom propisu, jedno lice je obavljalo obuku, (prof.crnogorskog jezika i književnosti), za koje je Služba blagovremeno sačinjavala mjesečne Izvještaje i dostavljala ih Upravi za kadrove CG na dalju proceduru.

Nije bilo zahtjeva za dostavljanjem pojedinih informacija shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama.

U skladu sa Planom i kadrovskim potrebama, upućivani su izvještaji Ministarstvu kulture o kadrovskim kapacitetima, o potrebama i dinamici dodatnog zapošljavanja, o odlasku u penziju, i sl.

Takođe su u roku dostavljeni Ministarstvu kulture popunjeni Obrasci za praćenje realizacije mjera *Plana optimizacije javne uprave*, (u avgustu i decembru 2019.godine). Ovdje se posebno naglašava da su u Odjeljenju za opšte i zajedničke poslove obrađeni podaci za 7 zaposlenih koji su se, shodno objavljenom *Pozivu Biblioteke za sporazumni prestanak radnog odnosa uz isplatu otpremnine*, od 5-og avgusta tekuće godine, bili prijavili, i isto dostavila resornom ministarstvu.

Takođe, a shodno Odluci Vlade Crne Gore o otpremnini u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru, („Sl.list CG“br. 41/19) obrađeni su podaci za gore navedeni broj zaposlenih, i dostavljeni Ministarstvu javne uprave i Ministarstvu finansija.

Na zahtjev Ministarstva kulture sačinjen je i dostavljen *Plan o sprovođenju mjera za energetske efikasnost na nivou Biblioteke*.

Ministarstvu kulture je dostavljena i informacija vezano za *Strategiju integracije lica sa invaliditetom*.

U skladu sa posebnim zakonima, vršilo se redovno godišnje izvještavanje Monstat-a, kao i shodno drugih nadležnih organa.

Kako je i u izvještajnom periodu Biblioteka potpisala Ugovore sa Ministarstvom kulture u vezi realizacije projekata iz *Programa zaštite i očuvanja zaštite kulturnih dobara CG u 2020. godini*, to je u cilju realizacije obaveza koje je po pojedinim projektima preuzela Biblioteka, u Odjeljenju za opšte poslove je napravljeno 47 odgovarajućih ugovora, odnosno rješenja i odluka.

U izvještajnom periodu, Pravna služba je bila angažovana i oko 2 sudska spora, (pretraga i priprema potrebne dokumentacije).

Jedan sudski spor je pravosnažno okončan u korist Biblioteke, (iz 2014.g.), u kojem je tužilac bio bivši zaposleni, a vezano za jemstvo po potrošačkom kreditu. Tužilac je nadoknadio troškove postupka koje je Biblioteka imala tokom vođenja istog, uplatom sredstava na žiro račun.

Drugi, uslovno rečeno radni spor, je u fazi ponovnog odlučivanja prvostepenog suda, a po odluci Višeg suda.

Svakodnevno su obavljani i drugi tekući poslovi, zaposlenima tumačeni novi, kao i raniji propisi vezano za radno-pravni status istih, i td.

Takođe, na zahtjev kolega iz srodnih ustanova kulture, pružala se stručna pravna pomoć, kao i česte uzajamne konsultacije.

Administrativni poslovi (arhivski, poslovi interne distribucije pošte, kopiranje i sl.) sublimiraju niz poslova koji se odvijaju shodno *Zakonu o kancelarijskom poslovanju*, tako da je angažovanje izvršioca kompleksno. Između ostalog, u ovom periodu je:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno 3727 akta;
- pošiljki predato Pošti Cetinje 691.

Vozač- kurir je redovno obavljao svoj posao, kako uslugama prevoza direktora i po potrebi zaposlenih, tako i distribuciju pošiljki, prkupljanjem bibliotečkog materijala od štampara i izdavača sa teritorije Crne Gore, i sl.

Tehnički sektor

Tehnički sektor obuhvata poslove obezbjeđenja objekata Biblioteke i njima pripadajućeg dvorišnog i parkovnog prostora, kao i redovno održavanje istog.

Nadalje, ovdje spadaju poslovi vezano za zagrijavanje (hlađenje) objekata, servisiranja manjih kvarova na raznovrsnim instalacijama, potirski i poslove održavanja higijene.

Redovno su nabavljani i mijenjani uređaji koji omogućavaju efikasnije funkcionisanje utroška energije za klimatizaciju poslovnog prostora, posebno za zgradu biv. Italijansko poslanstvo, (kao što je cirkulaciona pumpa za klima komoru u glavnom depou, razni drugi djelovi i sl.).

Dio prostora koji spaja glavni depo bibl.fonda, sa zgradom biv. Italijanskog poslanstva, tzv.“veza“ nakon rekonstrukcije prethodne godine, u izvještajnom periodu je okrečena, urađeno adekvatno osvjetljenje, i dodatno uređena.

Vršena je deratizacija objekata Biblioteke, silikoniranje spoljnih zidova na Depou, opravka i zamjena djelova na vratima, prozorima i sl..

Poslovi obezbjeđenja objekata

Ovaj segment poslovanja opskrbljuje 6 izvršilaca, odn. lica zapošljenih na poslovima čuvara zgrada.

Takođe i izvršilac koji je radio na radno mjesto portir-garderobier, funkcionalno se može svrstati u domen ovih poslova.

Shodno *Zakonu o zaštiti imovine i lica* („Sl.list CG „, br. 43/18), zgrade bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva spadaju u kategoriju obavezno šticećenih objekata jer se u njima nalaze stvari od izuzetnog značaja za nauku, kulturu i umjetnost, pa je u tom smislu preduzeto niz aktivnosti, a sve u cilju opredjeljenja kako ubuduće adekvatno organizovati službu zaštite objekata.

Stražari, odnosno zaposleni raspoređeni na radno mjesto čuvar zgrada (šest izvršilaca) su završili obuku i od licencirane ustanove za ovu vrstu poslova, stekli sertifikat o završenom osposobljavanju za zvanje: čuvar. Nakon prethodnog uslova za obavljanje poslova čuvara, svi izvršioци su polagali ispit kod Uprave za kadrove CG, radi dobijanja dozvole, od strane MUP-a, za vršenje poslova zaštite.

Shodno *Zakonu o zaštiti i spašavanju*, kojim je detaljno definisana tehnička zaštita, postojeći protivpožarni sistem kao i protivpožarni aparati su redovno servisirani, kao i nabavljeni nedostajući. Ipak, naglašava se, da s obzirom na kvadraturu poslovnog prostora Biblioteke, hvali još izvjestan broj protivpožarnih aparata.

Instalirani spoljni video nadzor na zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva ne omogućava u potpunosti praćenje čitavog prostora, tako da je neophodna stalna pozornost radnika na obezbjeđenju.

Urađena je zamjena kamera za spoljni video nadzor, koje nijesu davale jasnu sliku.

Poslovi održavanja objekata

Ove poslove, koji obuhvataju čišćenje (zgrada, od.zatvorenog prostora, cementnih staza i parkinga, parkova), redovno održavanje instalacionih mreža, zagrijavanje objekata i sl. izvršavalo je 6 radnica (higijeničarke) i 2 domara, koji su istovremeno bili i rukovaoci sa sistemima za centralno zagrijavanje objekata. Obiman prostor, kako magacinski - za bibliotečku građu (4.921m²), tako i ostali zatvoreni prostor (oko 3.700 m²), iziskuju stalni angažman za tekuće održavanje, kako u ljudskom, tako i u materijalnom kapacitetu.

Poseban problem nastaje kada atmosferske padavine poprime enormne količine, što je na Cetinju česta pojava, s obzirom na krovne površine (posebno na zgradi Italijanskog poslanstva).

U ovim slučajevima su dodatno angažovane radnice na održavanju čistoće, kao i čuvari zgrada.

Stražarska služba i radnice na održavanju čistoće su više puta tokom izvještajnog perioda bili dodatno angažovani prilikom obilnijih kišnih padavina, zbog stalnog prodora vode u depou Biblioteke.

Ovdje se posebno potencira neadekvatno rješenje terase na prvom spratu sa stražnje strane zgrade biv. Italijansko poslanstvo, koje zbog loše izvedene izolacije propušta vodu, koja se direktno sliva u svečanom holu u prizemlju Zgrade, i što je već dovelo do obrušavanja dijela tavanice. Za sanaciju ovog zaista akutnog problema biće potrebno izdvojiti značajna finansijska sredstva.

Isti problem je evidentan i u potkrovlju zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, s obzirom da krovni (bakarni) pokrivač često biva oštećen od ispaljenih metaka građanstva, raznim povodima. Takođe i u najnižem dijelu glavnog depoa knjiga u zgradi bi. Italijanskog poslanstva, posebno angažovanje je potrebno kada nastupi kišni period.

Prije početka nove grejne sezone (jesen zima 2019/2020) specijalizovana firma je izvršila servisiranje sistema centralnog grijanja Biblioteke. Međutim, s obzirom na višedecenijsku starost sistema za grijanje, (preciznije kotlova, gorionika...), u zgradi biv. Italijanskog poslanstva, dolazi do čestih kvarova, za čije otklanjanje se angažuju specijalizovane firme, ali efekti ne mogu biti dugoročni, jer je amortizovanost uređaja očigledna.

Vršena je zamjena reflektora u parkovnom prostoru zgrade biv. Italijanskog poslanstva. Inače, u više navrata su rađene intervencije na elektro instalacijama poslovnih zgrada. Izvođeni su i radovi na očepljenju kanalizacione mreže u zgradi biv. Italijanskog poslanstva. Razne manje intervencije na instalacijama vodovodne, kanalizacione, elektro,video mreže, i slično, redovno su rađene angažovanjem izvršilaca na radnom mjestu- rukovalac parnim sistemima i kotlovima.

Redovno je vršeno čišćenje dvorišta, parkovnog dijela, staza i sl., kako od sniježnih padavina, tako i od sasušenih, polomljenih grana, lišća i ostalog. Za veće i detaljnije intervencije ove vrste, a u 2019. godini se upravo i radilo više takvih akcija, te su za košenje većih površina, angažovana fizička lica koja su već u ugovornom odnosu sa Bibliotekom.

Takođe se dodatno angažovalo tehničko osoblje prilikom pripreme raznih kulturnih aktivnosti koje su se tokom 2019. godine održavale u Biblioteci.

Prisustvo na poslu

U izvještajnom periodu prisustvo većeg broja izvršilaca ovog odjeljenja je bilo redovno. Međutim, problem redovnog odsustava (godišnjih odmora) izvršilaca - čuvara zgrada, iziskuje angažovanje trećih lica i njihovo plaćanje po ugovorima, što opterećuje limitirana opredijeljena sredstva.

U izvještajnom periodu ovaj problem smo za par izvršilaca (čuvara) riješili na način što su sačinjeni ugovori o dopunskom radu sa dva zaposlena u Ustanovi.

Takođe je evidentan i problem odsustva radnica na održavanju čistoće, po osnovu bolovanja, što, s obzirom na već naglašenu činjenicu velikog prostora, predstavlja problem, posebno u finansijskom smislu.

Rezime i moguće mjere za poboljšanje rezultata rada

Odjeljenje je, maksimalno koristeći kadrovske kapacitete, nastojalo odgovoriti svim radnim zadacima.

Takođe je bilo angažovano u svim segmentima svoje organizacione i kadrovske strukture i kada su u pitanju sve aktivnosti koje su preduzimane kako od strane same Biblioteke, tako i kada su u pitanju treća lica, (konsultantske usluge, saradnja sa srodnim ustanovama i td.)

I u Izvještaju o radu za prethodni period, (2018.godinu), bila je naglašena neophodnost normiranja radnih mjesta:

- Jedan izvršilac ekonomske struke sa visokom školskom spremom;
- Jedan izvršilac sa visokom školskom spremom za poslove organizovanja službe zaštite objekata, što je u ovom periodu uslovno rečeno realizovano, na način što su ova mjesta normirana u novom Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji.

I na kraju, što je preduslov za redovno obavljanje svih poslova, treba naglasiti da sredstva koja se Budžetom opredjeljuju nijesu dovoljna za puno aktivnosti, mjera i ulaganja koja bi trebalo uraditi za NBCG, preko službi ovog Odjeljenja, a koje su zakonima propisane, (primjer (ne)prilagođenosti objekata licima sa invaliditetom, itd.).

Posebno naglašava nedostatak sredstava za zagrijavanje Depoa bibliotečkog osnovnog fonda.

Ono što se posebno mora reći to je da je sistem za centralno zagrijavanje u veoma lošem stanju, te da bi trebalo tražiti dodatna sredstva za rekonstrukciju istog na način kako to struka nađe da je najoptimalnije.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ NBCG „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“ ZA 2019. GODINU

NACIONALNA BIBLIOTEKA
CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ"

Broj 03-616

Cetinje 23.02.2020. god

Obrazac 4

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ" CETINJE
Organizacioni kod 40605
Kod programa 3301

Godina 2019
Period 01.01. - 31.12.
u (€)

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA IV

Redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Izvršenje u prethodnoj godini	Plan		Izvršenje		UKUPNO (4+5)
			Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)		
1	2	3	4	5	6	7	
I	Primici	1.442.792,47	1.390.448,31	1.317.077,33	112.994,48	1.429.771,81	
1.1	Ostali prihodi	1.362.759,66	1.390.448,31	1.317.077,33	0,00	1.317.077,33	
1.2	Namjenski prihodi	37.900,00	0,00	0,00	28.170,00	28.170,00	
1.3	Sopstveni prihodi	52.532,81	0,00	0,00	84.524,48	84.524,48	
1.4	Primici od prodaje imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.5	Primici od otplate kredita	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.6	Donacije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7	Transferi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7.1	Transferi od Fonca za zdravstveno osiguranje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.7.2	Ostali transferi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.8	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
I	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	1.442.792,47	1.390.448,31	1.317.077,33	112.994,48	1.429.771,81	
2	Izdaci	1.427.364,55	1.390.448,31	1.317.077,33	84.719,83	1.401.797,16	
2.1	Tekući izdaci	1.325.818,75	1.301.268,31	1.232.607,33	52.849,33	1.315.456,66	
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	943.278,28	849.201,31	844.242,23	0,00	844.242,23	
2.1.2	Ostale lične primanja	18.226,55	11.500,00	5.042,14	13.676,32	18.718,46	
2.1.3	Rashodi za materijal	124.199,22	122.290,00	113.748,00	9.659,79	123.407,79	
2.1.4	Rashodi za usluge	87.487,20	71.000,00	56.200,00	36.793,16	95.043,19	
2.1.5	Tekuće održavanje	9.334,62	14.000,00	13.000,00	420,34	13.420,34	
2.1.6	Kamata	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.7	Renta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.8	Subvencije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.1.9	Ostali izdaci	143.292,88	133.268,00	100.321,93	20.299,72	120.624,65	
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.1	Transferi za tehnološke viškove	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.2	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.2.3	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladnom javnom sektoru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.4	Kapitalni izdaci	131.545,80	80.180,00	84.470,00	1.870,80	86.340,80	
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.6	Otplata dugova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2.7	Rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
II	Ukupni izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	1.427.364,55	1.390.448,31	1.317.077,33	84.719,83	1.401.797,16	
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I - II)	15.427,92		0,00	27.974,65	27.974,65	
IV	Gotovina na početku perioda	12.541,11		0,00	28.369,03	28.369,03	
V	Gotovina na kraju perioda (III + IV)	28.369,03		0,00	56.343,68	56.343,68	

U Cetinju, 30.01.2020. godine

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja Ovlašćeno lice

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE
 „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“ CETINJE
 Organizacioni kod 40805
 Kod programa 3301

NACIONALNA BIBLIOTEKA
 CRNE GORE
 „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“

Obrazac 5

Godina 2019.

Period 01.01. - 31.12.

broj 03-616/1

Cetinje, 27.02. 2020 god

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA

Rb	Opis	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	7.988,35	3.344,53
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret posloca	0,00	0,00
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	0,00	0,00
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	7.988,35	3.344,53
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	0,00	0,00
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kred	0,00	0,00
4	Obaveze za kapitalne izdatke	0,00	0,00
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	0,00	0,00
6	Obaveze po osnovu oplate dugova	0,00	0,00
7	Obaveze iz rezervi	0,00	0,00
8	Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)	7.988,35	3.344,53

U _____ Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Ovlašćeno lice

PRILOG I - Broj poklonjenih publikacija i ustanove kojima je poklon upućen

Ustanova	naslovi	primjerci
Biblioteka u Plavu	214	214
JUOŠ „Niko Maroš“ Bijelo Polje	51	71
JZU Dom zdravlja Podgorica	8	17
Uprava za dijasporu, Podgorica	70	72
OŠ „Savo Kažić“, Barutana	163	167
Hrvatsko nacionalno vijeće CG	41	41
Gusinje	105	105
OŠ „29. novembar“ Dinoša	72	72
JU Gimnazija Cetinje	92	92
Katolička crkva Cetinje	88	100
Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava	58	65
Opština Bijelo Polje	27	49
JUSMŠ “Mirko Vešović“ Podgorica	99	103
Manifestacija magija knjige Cetinje	113	128
Ambasada Crne Gore u Bugarskoj	18	43
Bošnjački savjet CG, Rožaje	87	87
Gradska biblioteka HN	259	270
JUSSŠ“Sergije Stanić“	110	115
Murino-Plav	106	115
Udžbenici za radnike NBCG	269	269
Ukupno	2050	2195

PRILOG II - Pregled zatečenog stanja u bibliotekama za 2019. (na osnovu podataka iz 2018.)

Opština	Prostor	Zaposleni	Nabavka	Internet	COBISS
Andrijevića	200m ² /neuslovan	2	180. + 1 dn. nasl	-----	-----
Bar	450m ² /namjenski	10	4060 t.+2384 br. ser. publikacija	Da	članica
Berane	145m ² /neuslovan	5	640 t.	Da	članica
Bijelo Polje	350m ² /neuslovan	10	859 t.	Da	članica
Budva	550m ² /namjenski	12	2783 t.	Da	članica
Danilovgrad	-----	---	-----	-----	-----
Žabljak	120m ² /neuslovan	2	-----	-----	-----
Kolašin	94m ² /neuslovan	1	230 t.	Da	članica
Kotor	170m ² /neuslovan	7	1.001 t.	Da	članica
Mojkovac	87m ² /neuslovan	2	176 nasl.	Da	članica
Nikšić	800m ² /neuslovan	10	1.410 t.	Da	članica
Plav	182m ² /neuslovan	6	136 t.	Ne	-----
Plužine	90m ² /neuslovan	3	190 t.	Da	članica
Pljevlja	470m ² /namjenski	9	1.110 t.	Da	članica
Podgorica	2900m ² /namjenski	20	5.254 t.+2.598 br. ser. publikacija	Da	članica
Rožaje	144m ² /neuslovan	3	836 t.	Da	-----
Tivat	135m ² /neuslovan	2	565 t.	Da	članica
Ulcinj	650m ² /namjenski	6	-----	Da	članica
H.Novi	514m ² /neuslovan	9	1.070 t. 6 nasl. per. publikacija	Da	članica
Cetinje	249m ² /neuslovan	11	854 t +6 nasl. per. publikacija	Da	članica
Šavnik	8m ² /neuslovan	1	-----	-----	-----
UBCG	270m ² /neuslovan	9	1488 tomova + 1720 per. publ.	Da	članica

PRILOG III - DIGITALIZACIJA

1. Obradjeno; OCR; PDF		
naslov	Br. strana	metapodaci, cobiss id
Gorski vijenac 1913	142	ID - 11570192
Gorski vijenac na švedskom 1913	206	ID= 214751751
Gorski vijenac na francuskom 1917	190	ID - 13242896
Gorski vijenac na bugarskom	114	ID= 3002384
P.P. Njegos posljednji vladika	200	ID= 7666960
Zapisi 1927g. II	421	
Balkanska carica opera	260	ID= 2938128
Ukupno realizovano	1533	
Predviđeno	1533	

2. Planirano i realizovano skeniranje serijskih publikacija - Stara crnogorska periodika		
naslov	Br. strana	cobiss id
Prosvjeta list za crkvu i školu 1889-1901 (11 godišta)	7.458	ID= 7643664
Ukupno realizovano		7. 458
Predviđeno		7.458

3. Fondovi NBCG		
naslov	broj	cobiss id
Jugoslovenska solo-pesma	98	ID= 118848775
Crnogorski apokrifi / Pavle Mijović	228	ID = 851728
Ipak nasljeđe / Pavle Mijović	284	ID = 851984
Danilo Kiš : život, delo i brevijar / Viktorija Radić	460	ID = 121323532
Тестамент Ђурђа Црнојевића : критичко издање са коментаром / Милош Милошевић	96	ID = 2014480
Crna Gora pred konferencijom mira 1919 /	52	ID = 29871376
Митрополит црногорски Василије Петровић или Историја Црне Горе од 1750 до 1766 године / написао Марко Драговић	138	ID = 12177168
Vokelji u ratu za oslobođenje Grcko	48	ID - 61203719
Prдавне i давне кulture Crne Gore, Pavle Mijovic	354	ID - 512005347
Ukupno realizovano		1.758

4. Fondovi NBCG		
	broj	cobiss id
Za korisnike	3.063	
Ukupno realizovano		3.063

